

Sreda, 20. februar 2002.
Svedok Stiven Džon Spargo
Svedok Agim Zećiri
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio sudu
Početak 9.31 h

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs (Nice), imamo...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May), izvinite. Izvinite me.

SUDIJA MEJ: Ne. Samo trenutak, gospodine Miloševiću. Prvo ćemo se pozabaviti pravnim argumentima. Ukoliko imate nešto drugo, onda ćemo se time pozabaviti pošto završimo pravnu raspravu. Želim nešto da se posavetujem sa gospodinom Najsom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da, ali ovo je hitno.

SUDIJA MEJ: Šta je to hitno?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Radi se o sasvim ličnoj stvari.

SUDIJA MEJ: U redu. Šta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja sam juče tražio od vas da promenite program rada zbog toga što mi je uprava zatvora odobrila posetu od sutra posle podne i vi ste to prihvatili. Međutim...

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Međutim, juče kasno po podne, upravnik zatvora me je obavestio da holandsko Ministarstvo spoljnih poslova neće ovoga puta da izda vizu mojoj supruzi, što inače

redovno čini, na pismeni zahtev vašeg registra i na pismeni zahtev uprave zatvora. I ovoga puta su i registar i uprava zatvora podneli blagovremeno zahtev na uobičajeni način i ja molim da intervenišete da se ta poseta omogući, jer je to ponovo jedno maltretiranje s obzirom da se na taj način ja potpuno izolujem. Inače se nijedna poseta ne odobrava, a evo ovoga puta čak ni poseta moje supruge, a to je inače jedini petak koji je prazan, odnosno jedini vikend koji ima i prazan petak da bi se mogla poseta održati. Hoću da vas podsetim da drugi zatvorenici imaju posete i po dve nedelje bez ikakvih prekida, da se meni odobravaju posete najduže tri dana, a jedna je jedina bila odobrena pet dana. Ovoga puta iz potpuno nerazumljivih razloga, ja to smatram fizičkim maltretiranjem, molim da intervenišete da se to omogući. Mislim da, ako je holandska Vlada prihvatila da pruži gostoprimstvo vašoj instituciji, da nema pravo da uskrati posetu koja se tiče aktivnosti koje se ovde vode. Molim da intervenišete da bi ta poseta mogla da se sutra obavi, sve je drugo aranžirano, znači dozvola zatvora, avionske karte, rezervacija hotela, sve drugo osim vize koja se iz nerazumljivih razloga ovoga puta uskraćuje. To je sve.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mi, nažalost, nemamo nikakva ovlašćenja u vezi s time. Međutim, čuli smo šta ste rekli i mi ćemo preneti to što ste rekli na odgovarajuće mesto. Mi ćemo odmah to preneti Sekretarijatu. Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Ovog jutra želimo da pozovemo Kevina Kertisa (Kevin Curtis). Juče su prijatelji Suda sugerisali, ili je to čak možda došlo i od samog Suda, nešto na šta ja sad moram da odgovorim. Moram reći zašto ja mislim da se, kako to smatra Tužilaštvo, to svedočenje mora odobriti i to u potpunosti u ovoj fazi procesa. Taj svedok je glavni istražitelj za deo optužnice koji se odnosi na Kosovo u ovom predmetu. Iskaz koji od njega želimo dobiti je opšti istorijat istrage o stvarima koje su predmet suđenja, zajedno sa opštom analizom i pregledom uticaja dokaza koji se tiču lokaliteta ubijanja. Veće je juče ukazalo da se ovde radi o iskazu iz druge ruke. Naravno, njegov će iskaz biti te prirode, te da to možda neće biti od vrednosti za Veće. Naravno, tu vrstu iskaza Pravilnik ovoga

Suda sam po sebi ne zabranjuje, Pravilnik ne sadrži pravilo koje isključuje iskaze iz druge ruke. Ovaj iskaz, kao što sam ja informisan i kao što sam ja shvatio, upravo je one vrste koji su prihvatljivi u spisku u drugim predmetima, ili bar u jednom konkretnom predmetu. Na primer, u *Predmetu Krstić*, istražitelj Ruez (Ruez) svedočio je o upravo istim stvarima. Dakle, govoreći generalno o tome šta otkrivaju izjave svedoka u okolnostima koje su slične okolnostima koje vrede ovde, kad Tužilaštvo izvodi dokaze putem svedoka koji svedoče o konkretnim delovima tog opšteg pregleda koji na početku daje istražitelj. Dakle, to se do sada nije izuzimalo iz spisa, uvek je bilo na Veću da, kada za to dođe vreme, odluči koju težinu, koju dokaznu težinu treba pridodati takvom iskazu koji bi u nekim pravnim sistemima bio kategorizovan kao iskaz iz druge ruke. Po našem mišljenju postoje dva zasebna razloga zašto taj iskaz treba prihvatiti. Jedan je više proceduralan, a drugi je supstantivni. Idemo redom. Ako pogledamo ovo suđenje, uopšteno gledano sa proceduralnog stanovišta, kao što znate, mi nužno moramo pokušati postići ekonomičnost suđenja zbog razmera ovog suđenja i zbog neizbežnih ograničenja koja nameće vreme. Veće već zna da pokušavamo da učinimo više stvari kako bismo uštedeli vreme, a između toga pokušavamo Sudu prezentirati dosijee materijala koji se tiču specifičnih lokaliteta. To je bio delom i zahtev Veća, a sada je to zaustavljeno na trenutak u očekivanju da se razreše pitanja prihvatljivosti, međutim, to je jedan od načina za postizanje ekonomičnosti suđenja. Isto tako, kao što smo već više meseci govorili, mi nameravamo da koristimo pravilo 92bis u širokom obimu, a to pravilo omogućava da se pismeni iskazi svedoka uvrste u spis, naravno zavisno od specifičnih zahteva koji se postavljaju u pogledu takvih izjava i zavisno od toga šta će optuženi reći o tome. Ja ću se još na to vratiti za koji trenutak. Međutim, to su stvari koje preduzimamo kako bismo poboljšali ekonomičnost suđenja.

Dozvolite mi sada da vam kažem nešto o globalnoj statistici ovog predmeta. Uzeto je više od 1.300 izjava svedoka o događajima na Kosovu, odnosno u vezi sa onim što se dogodilo na Kosovu, kao i u vezi mesta zločina. Naravno, bilo bi sasvim nemoguće da svi ti svedoci ovde svedoče uživo, čak i ako uzme-

mo u obzir da iskazi takvog svedoka o zločinu obično uzimaju sat i po, dva sata, međutim to bi još uvek trajalo predugo. Veće, naravno, zna da je Tužilaštvo napravilo izbor događaja koji se ovde mogu na normalan način obraditi u jednom normalnom razumnom vremenskom periodu, imajući u vidu da je dužnost Tužilaštva da pokaže da su događaji koji su se tamo događali bili rasprostranjeni i sistematski. Mislim da je za 24 lokaliteta koji su na jedan ili drugi način predmet optužnice uzeto više od 20 izjava po lokalitetu, 20 izjava svedoka po lokalitetu. Tužilaštvo uvek ima na umu da bi bilo sasvim nemoguće da dovedimo 20 ili više živih svedoka za svaki lokalitet ovde da svedoči uživo. Naravno, to su prosečne brojke, ali vidimo da to ne bi bilo fizički moguće. Zbog toga smo smanjili broj svedoka koje će Tužilaštvo nastojati da prezentira pred ovim Sudom. Prvo smo njihov broj smanjili na deset po lokalitetu, a zatim, upravo negde u vreme kada sam ja preuzeo ovaj predmet, došlo je do daljeg smanjenja tako da za svaki incident, odnosno svaki lokalitet, već kako gledamo na stvari, mi nameravamo pozvati otprilike pet živih svedoka, odnosno svedoka koji će svedočiti uživo. Zato je u ovom trenutku namera Tužilaštva da se za svaki lokalitet dovedu jedan do dva takva svedoka, a ostala tri ili četiri će svedočiti putem pravila 92bis. Nadamo se da, ukoliko na taj način budemo izvodili dokaze, da ćemo izvesti dovoljno dokaza da se dokažu zločini, kao i da su oni bili rasprostranjene i sistematske prirode. Međutim, to naravno neće za svaki lokalitet biti onoliko celovito, onoliko kompletno kao što bi bilo da imamo deset svedoka po lokalitetu ili kada bismo dobili i ostatak od onih 1.300 svedoka, koje smo morali isključiti. I zato, ako ovaj svedok bude svedočio kao što mi smatramo da bi bilo potrebno, onda će Veće imati više materijala koji će mu dati jedan kompletniji i detaljniji pregled događaja, kako pojedinačnih tako i njihove celine. Veće će verovatno trebati da pogleda tek jedan ili dva primera iz izjave ovog svedoka. Na primer, ako pogledate tačke koje se odnose na Belu Crkvu (Bellacerke), strana 6, dakle ako to pogledate, razumećete na koji način incident koji se tamo opisuje, dakle, na koji način će taj incident biti opisan u jednom zapravo ograničenom smislu, ukoliko se ograničimo samo na dovođenje svedoka koje

u ovom trenutku nameravamo dovesti bilo uživo, bilo putem 92bis. Tužilaštvo tvrdi da bi dokazi tada bili dovoljni, ali Veću oni ne bi dali celovitu sliku koja proizlazi iz izjave ovog svedoka. Prema tome, naš stav je, prvo, da je potrebno uvrstiti taj iskaz u spis i da se zatim, kad za to dođe vreme, treba odlučiti koja će biti dokazna težina tog iskaza. Međutim, mi smatramo da treba sada taj iskaz uzeti i da treba imati na umu u kojem kontekstu on dolazi. To je važno, po našem mišljenju, to je važno i za Veće i za optuženog. Prvo, Veće može po sopstvenoj proceni i u svetlu pristupa optuženog koji sada očigledno učestvuje u procesu suđenja, a na to ću se još vratiti, Veće, dakle, onda može po sopstvenom osećaju odlučiti da o nekim temama ili o nekim područjima želi imati više dokaza. Kao što sam shvatio, u ovom trenutku Veće nema nameru da gleda same izjave svedoka. Prema tome, ono u ovom trenutku ne može znati šta se nalazi u preostalom materijalu, a ukoliko Veće bude imalo na raspolaganju ovaj sažetak, iskaz ovog istražitelja, onda će Veće znati da ukoliko postoji više materijala onda može zatražiti bilo od Tužilaštva da iznese taj materijal ili može da samo pozove svedoke koji će izneti materijal. Zato mi mislimo da je važno imati taj sažetak. Kad je, pak, reč o optuženom koji, kao što sam rekao, sad aktivno sudeluje u suđenju, a to je od velike pomoći za proceduru ovoga suđenja i za sve nas ovde, optuženi, međutim, iz razloga koje je naveo ili iz nekih drugih, on ne gleda i ne razmatra pismeni materijal koji mu je dostavljen. Znači, sve izjave koje je pregledao ovaj svedok Kevin Kertis već su njemu dostavljene. Međutim, izgleda da on to nije pregledao, da ih on nije pročitao, niti da je neko drugi to učinio za njega, a veoma je važno da optuženi zna kakva je ukupnost materijala Tužilaštva, kako bi bio bolje informisan kad dođe do unakrsnog ispitivanja, ili kad bude iznosio argumente Veću o dovoljnosti ili nedovoljnosti, relevantnosti ili irelevantnosti ili o tome koje bi još svedoke trebalo pozvati ili kad za to dođe vreme ako sam bude nastojao izvoditi dokaze iz te iste zbirke iskaza. Prema tome, ukoliko ovaj istražitelj dođe ovamo i svedoči, a to neće dugo trajati, imaćemo ukupnu sliku o ukupnom materijalu koji stoji na raspolaganju Optužbi i to će pomoći i optuženom da obavi svoju funkciju na ovom suđenju na bolji i efikasniji način.

To su, znači, proceduralni razlozi. Proceduralni i slični razlozi zbog kojih, po našem mišljenju, taj materijal Veće mora imati na raspolaganju.

A sada prelazim na supstantivni razlog. Radi se o sledećem: iz uvodne reči optuženog čini se da možda postoji jedno odbacivanje verodostojnosti i osporavanje svedoka koji će ovde uživo svedočiti o bazi zločina ukoliko budu svedočili o onome što njihovi iskazi već i sadrže. Zato bi moglo biti veoma važno da od ovog istražitelja saznamo da postoje pismene izjave, da su one konzistentne i da se radi o većem broju svedoka, a koje on može opisati. Prema tome, to su ta dva sasvim zasebna razloga zašto, po našem mišljenju, iskaz ovog svedoka mora biti na raspolaganju Veću. Dozvolite mi da spomenem još dve stvari, jednu koju sam već spomenuo, a drugu koju nisam, kad je reč o pravilu 92bis. Mogu vam dati jedan nagoveštaj o tome u kojem će smeru ovo suđenje uskoro krenuti. Veće je sigurno već videlo na zadnjoj varijanti popisa svedoka koja je, čini mi se, datirana 7. februara, to je znači jedna ažurirana verzija, a još ću ažurirati.

SUDIJA MEJ: Mi imamo 8. februar ovde.

TUŽILAC NAJS: Dobro, mislim da se tu ne radi o nekoj velikoj razlici. Ako pogledate prvu stranicu, vidite da ćemo se prvo baviti deportacijama, o tome će govoriti drugi predloženi svedok Stiven Spargo (Stephen Spargo), međutim, ostatak iskaza bi trebao biti isti. Znači, Veće vidi da ako uzmemo u obzir predviđene brojeve svedoka, s leve strane brojeve 4 i 5, da će ti svedoci svedočiti o jednom konkretnom lokalitetu. Zatim je naša namera da Veću predložimo iskaze po pravilu 92bis od tri dodatna svedoka, da zatim pređemo na svedoka broj 6, živog svedoka za sledeći lokalitet i da posle toga idemo na svedoke 92bis koji se tiču opet sledećeg lokaliteta i tako dalje, obrazac je isti. Moram spomenuti da je ovaj popis pomalo nesređen, redosled nije pravilan u vezi kada je reč o svedocima po pravilu 92bis i živim svedocima, ali to ću srediti sledećih nekoliko dana. Dakle, to je pristup koji mi nameravamo usvojiti kako bismo stvari vama izložili na što je moguće obuhvatniji način, a kada dođemo do lokaliteta ubistava, mi ćemo taj

deo svedočenja otvoriti, ako to bude prihvatljivo, dosijeom koji se odnosi na lokalitete, da vidimo koja se količina može prihvatiti uz sporazum, a posle toga će uslediti živi svedoci, a posle njih svedoci po pravilu 92bis. Dakle, to je naš plan za izvođenje dokaza. Optuženi već dugo vremena zna, budući da je dobio popis svedoka, o tome koje svedoke nameravamo uvrstiti po pravilu 92bis. Ja pretpostavljam da će nam on reći da on nije pročitao te popise i da nije razmotrio sadržaj tih izjava. Možda bi bilo prikladno kad bismo danas, možda posle neke od pauza razmislili o tome na koji se način njegovi interesi najbolje mogu zaštititi. Jedan način da se to učini možda bi mogao biti, naravno možda će biti potrebno malo skratiti vreme za to, ali, dakle, možda bi mu javno trebalo dati obaveštenje pre nego što se neki svedoci pozovu uživo, o tome koje pismene izjave posle tih živih svedoka mi nameravamo uvrstiti u spis po pravilu 92bis. Možda bi mu trebalo i ukratko sumirati šta se nalazi u tim izjavama. Jer, ukoliko on ne bude znao, iz bilo kojih razloga, koje izjave po pravilu 92bis nameravamo uvrstiti, njegovo unakrsno ispitivanje neće biti odgovarajućeg kvaliteta i to ne bi bilo dobro. To je, dakle, takođe jedan od problema sa kojima smo suočeni, možda ću se još vratiti na to kasnije kad Veće bude imalo više vremena. I zadnja stvar koju sam želeo spomenuti je sledeće. Dakle, od više od 1.300 izjava koje su uzete u vezi sa bazom zločina za Kosovo, veći broj je već uručen optuženom i prijateljima Suda bilo kao originalni propratni materijal ili kao ostale izjave. Preostali deo izjava još uvek pregledavamo u svrhu pravila 68, pogotovo u svetlu onoga što je optuženi u svojoj uvodnoj reči najavio kao svoju liniju u odbrani. Na taj način će njegov interes biti i dalje zaštićen i bolje zaštićen ukoliko mu predamo izjave koje izgleda da potpadaju pod odredbe pravila 68.

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, spomenuli ste kraću analizu i pregled dokaza. Da li se to mora nužno napraviti u obliku živog svedočenja svedoka? Da li bi se to možda moglo napraviti u vidu uvodne reči ili predraspravnog podneska ili podneska tokom ovog suđenja? U čemu je razlika između vaših argumenata i tog svedočenja? Naravno, ovaj svedok svakako može svedočiti o onome o čemu zna, međutim kada je reč o drugom delu njegove izjave, ja

sam podrobno pročitao taj drugi deo, o toj ukupnoj analizi, mislim da se tu radi o nečem šta je stvarno u potpunosti iskaz iz druge ruke i ima malu dokaznu vrednost. Šta vi kažete, u čemu je ovde razlika između argumenata i dokaza?

TUŽILAC NAJS: Vi kažete da budući da je to iskaz iz druge ruke, da ima malu dokaznu vrednost. Međutim, ja bih uz dužnu poštovanje sugerisao da na ovom Sudu, naravno dokazna vrednost materijala se ocenjuje kad za to dođe vreme, može biti mala, može biti ništavna, može biti velika. Međutim, upravo zato što taj materijal može imati neku dokaznu vrednost, upravo zato mi to želimo uvesti kroz svedoka, a ne putem nekog pisanog dokumenta. Prema tome, ako dođe kao iskaz, imaće neku dokaznu vrednost. E sada, kakva će to biti dokazna vrednost, to će zavisiti od više faktora, uključujući i unakrsno ispitivanje o tom iskazu i o povezanim dokazima od strane optuženog i od strane prijatelja Suda. Tu se takođe radi i o stepenu konzistentnosti onoga što ovaj svedok kaže prilikom unakrsnog ispitivanja i inače, i zato po našem mišljenju iz očiglednih razloga i zbog toga što mi dolazimo iz sistema koji ponekad zabranjuje uzimanje iskaza iz druge ruke, mi naravno moramo tome pristupiti uz dužnu pažnju. Međutim, mi smatramo da to ima neku vrednost i tu će vrednost biti potrebno oceniti kad za to dođe vreme. Zato to želimo uvrstiti u dokazni materijal.

SUDIJA KVON: Ono što bih vam želeo predložiti jeste to da se ta opšta analiza može napraviti u okviru pismenog dokumenta, a ukoliko budete želeli uvrstiti jednog ili dva svedoka više po pravilu 92bis, Sud će to dozvoliti kad za to dođe vreme.

TUŽILAC NAJS: Pa kad je reč o ovom zadnjem što ste rekli, mi naravno i te kako imamo na umu vremenski raspored koji stoji pred nama i mi nikako nismo sigurni, pogotovo imajući u vidu unakrsno ispitivanje, da neće biti poteškoća u ispunjavanju tog vremenskog plana. Naravno, mi ćemo biti optimistični da ćete vi možda prihvatiti naše zahteve za dodatne svedoke, međutim, u ovom trenutku moramo raditi pod pretpostavkom da radimo

samo sa ovom listom svedoka koju sada imamo. Kad je pak reč o analizi, vratiću se na primer koji sam vam dao. Bela Crkva, primer iz izjave ovog svedoka, dakle, radi se jednostavno tek o primeru, ja sada to neću pročitati iz očiglednih razloga, ali molim vas lepo da vi to sami pročitate i da vidite o kakvoj se tu vrsti detalja radi. Tu je reč o velikom materijalu koji je pokriven. U ovom slučaju je reč o tri svedoka koji su identifikovali taj materijal i tu je zaista reč o jednoj velikoj priči. Mislim da ako pogledate na svom spisku od 8. februara naći ćete na strani 15 tog spiska svedoke pod brojem 51 i 52 i svedoke po pravilu 92bis, svedoke pod brojem 83, 84 i 85, znači ovo je izuzetak jer se ovde planira da se pozovu tri svedoka a ne dva ili jedan, ali čak i kad to kažem, teško je verovati da će cela priča dobiti preko tih svedoka i ukupna analiza koju bi izneo istražitelj omogućila bi da se dobije jedan kompletniji prikaz i omogućilo bi i Veću i optuženom da sazna više o događajima, i to bi onda omogućilo i Veću da se na bolji način bavi takvim pitanjima.

SUDIJA MEJ: Hvala, gospodine Najs. Gospodine Kej (Kay), izvolite.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Časni Sude, ovde je reč o zaključcima ovog istražitelja, ovog policajca koji je obavljao istragu i pročitao veliki broj izjava svedoka i onda prezentira svoje sopstvene zaključke u vezi sa sadržajem tog pisanog materijala. Nemamo prigovore na to da on svedoči o načinima na koje je obavljena istraga i o onome što je on organizovao tokom te istrage, jer je to deo njegove istrage, tako da bi Veće bilo upoznato sa pitanjima geografije, stanovništva, drugim relevantnim detaljima. Međutim, prigovor se odnosi na to da on u stvari obavlja ulogu na koju je, sasvim ispravno, ukazao uvaženi sudija, obavlja nešto što je trebalo da bude u uvodnoj reči Tužilaštva gde su naznačene optužbe, ono za šta se tereti optuženi i on govori o događajima koji su se desili, donosi zaključke o onome što se nalazi u optužnici. Ovaj svedok upravo radi to. On ponavlja optužbe koje je iznelo Tužilaštvo na osnovu materijala koji je on pročitao i po našoj proceni to ne pomaže pitanjima kojima se bavimo u ovom suđenju, niti poma-

že pretresnom Veću da donese adekvatnu odluku o optužbama kojima se tereti ovaj optuženi. To je analiza velikog broja lokacija prilikom koje se on poziva na događaje kojima nije bio očevidac, opisuje ubistva i druge događaje, a to je nešto za šta je odgovorna druga strana i po našem mišljenju, on nije zadovoljio test da se takvo svedočenje može adekvatno razmatrati tokom suđenja. Na ovom Međunarodnom sudu, u skladu sa pravilima istražitelj može da svedoči o određenim pitanjima i događajima. Međutim, Veće mora da bude oprezno prilikom prihvatanja ovakvih dokaza, jer sudije su svesne problema koji mogu da proizađu iz toga. Kada je reč o svedočenju na osnovu informacije iz druge ruke, ovo je zaista jedan ekstreman slučaj, gde je svedok pročitao izjave velikog broja ljudi i onda na osnovu toga prezentira svoje zaključke Sudu. Zaista, odgovornost da se izvuku takvi zaključci je na sudijama koje se bave tim pitanjem. Dakle, to je odgovornost sudija u ovoj sudnici i mi zbog toga kažemo da ovo svedočenje u takvom obliku nosi sa sobom veliku opasnost. Ja ne znam da li dalje na neki način mogu pomoći Veću.

SUDIJA MEJ: Ako imate izjavu gospodina Kertisa pred sobom...

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da.

SUDIJA MEJ: Veće je imalo priliku da pogleda tu izjavu i ako pogledate stranicu 4, tu je opis onoga što je radilo Tužilaštvo, kako su išli tamo, kako su obavljali istragu.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Mi nemamo nikakve prigovore na to kako je sprovedena istraga.

SUDIJA MEJ: Dakle, stranica 4, stranica 5 i pretpostavljam takođe opis gde se nalaze sela, to bi takođe bilo od pomoći, svedok može da svedoči o tome.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Geografska pitanja, orijentacija, raspored, karte koje će se uvoditi, mi zaista nemamo prigovora na to. To su stvari koje su od pomoći Veću.

SUDIJA MEJ: Da, hvala vam.

(Pretresno veće se savetuje)

TUŽILAC NAJS: Optuženi bi želeo nešto da kaže.

SUDIJA MEJ: Da, ali za trenutak. Gospodine Miloševiću, mi ćemo isključiti ovo svedočenje osim onoga dela svedočenja koje se odnosi na geografska pitanja. Da li vi želite još nešto da kažete u vezi sa ovim vrlo uskim rasponom svedočenja?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja želim da kažem nešto u vezi sa onim što sam malopre čuo, jer se ovde radi o sugerisanju jedne kompletne zloupotrebe postupka i produžavanju vremena ponavljanja optužbi i posla koji radi tužilac. Slušali smo tužioca, pa smo slušali tužiočeve pomoćnike, pa sada treba da slušamo tužiočeve činovnike. Znači, sve što je u korpusu aktivnosti tužioca što bi po vašem postupku moralo sve da bude sadržano u uvodnom izlaganju tužioca. Ovde se na jedan potpuno nelegalan način produžava vreme ponavljanja tužiočevih optužbi samo iz razloga da se javnost zatrp tim neistinama, koje je tužilac pokušao da nametne pred ovim sudom. Znači, idemo sve dalje i dalje, prvo tužilac, pa pomoćnici, pa činovnici, na kraju ćemo da saslušamo i tužiočevog šofera i frizera i ne znam koga drugog, ali u svakom slučaju sve ono što tužilac treba da radi.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mi se slažemo s vama, mi ćemo to isključiti tako da nema potrebe da na to ponovo ukazujete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Još jedno. Čuo sam ime sada, radi se o Kevinu Kertisu ako sam dobro razumeo. To je osoba koja je izvršila krivično delo mog nelegalnog hapšenja u Beogradu.

SUDIJA MEJ: To nije relevantno pitanje. Sada ćemo da donesemo svoju odluku. Gospodine Miloševiću, molim vas, trenutak, tišina. Mi ćemo razmotriti ovo svedočenje. Imali smo mogućnost da raz-

motrimo tokom pauze ovo svedočenje i razlog zašto ćemo ga mi isključiti je sledeći: to je svedočenje istražitelja koji je pročitao mnogo izjava i došao do različitih zaključaka o tome. Te zaključke on želi saopštiti Sudu. Prvi prigovor je da je njegovo svedočenje čisto svedočenje iz druge ruke koje daje svedok koji nije bio prisutan, koji nije ni video ni čuo događaje o kojima želi da govori. Činjenica da su to informacije iz druge ruke, ne sprečava da se svedoči na ovom sudu. Mi prihvatamo informacije iz druge ruke, ali s druge strane, mi ne prihvatamo svedočenje koje bi imalo ograničenu dokaznu vrednost ili možda ne bi uopšte imalo dokaznu vrednost. Po našoj proceni, kada bismo saslušali zaključke istražitelja, to ne bi za nas imalo nikakvu dokaznu vrednost kao što je to sudija Kvon već rekao. U takvim okolnostima ono što bismo čuli bilo bi u stvari ponavljanje izvođenja dokaza tužilaštva o tim različitim lokalitetima, i kao takvo ne bi nam pomoglo, po našem mišljenju. Zbog toga ćemo saslušati svedočenje svedoka, čućemo argumente zastupnika i time ćemo se informisati, pre svega, o dokazima. Zato mi smatramo da takvo svedočenje ne treba prihvatiti. Ja želim da naglasim, da smo nas dvojica ovde danas, a ne trojica, tako da ako Tužilaštvo želi da pokuša da se ti dokazi uvedu kada su prisutna sva trojica sudija može to da uradi. To je na vama, gospodine Najs, da li želite da pozovete svedoka u vezi sa onim pitanjima koja su identifikovana tokom ove rasprave kao pitanja koja će se prihvatiti, a to je način na koji je obavljena istraga, geografske karakteristike i slično. Ne znam da li će nam to biti od ikakve koristi, na vama je da odlučite da li ćete ga pozvati. Ovde imamo karte, a o ekshumacijama ćemo čuti kada budemo došli do pojedinačnih lokaliteta.

TUŽILAC NAJS: Ja mislim da je onda najbolje da ne pozivamo istražitelja u ovoj fazi, možda ćemo ga pozvati kasnije, ali bih hteo, ako je moguće, da o tome za trenutak raspravljamo. Ja svakako nemam nameru da obaram vašu odluku time što ću tražiti prisustvo sudije Robinsona. Možda ćemo se vratiti ovom pitanju ili nekim pitanjima kasnije, ne znam, ali to je drugi razlog zašto bismo ponovo vratili ovog svedoka ili možda ga uopšte nećemo zvati, jer bi to pomoglo u svakom slučaju da ograničimo broj sve-

doka, o čemu smo inače razgovarali. Pre nego što se vratim na to, tražio bih kratak prekid da bismo mogli da donesemo odluku da li ćemo uopšte da pozovemo gospodina Kertisa ili gospodina Sparga, ali pre toga bih hteo da se vratim na problem pravila 92bis. Ako ja ne bih pozvao nijednog od njih, onda bismo bili direktno na prvom nivou svedočenja zločina. Ako pogledamo na listu ponovo, listu od 8. februara...

SUDIJA MEJ: Pre nego što pređete na to, kada je reč o gospodinu Spargu...

TUŽILAC NAJS: Oprostite?

SUDIJA MEJ: Zar ne bi bilo prikladno da se sada pozabavimo i njime?

TUŽILAC NAJS: Apsolutno. Tu se pokreću potpuno druge stvari.

SUDIJA MEJ: Mi smo imali pred sobom tu izjavu, pogledali smo je. On uvodi karte i čini mi se da su te karte prihvatljive kao sredstvo, kao nešto što možemo da koristimo tokom suđenja. Sasvim je jasno da svedok ne može da svedoči o onome što se dešavalo na različitim lokalitetima, ali ne znam da li vam je taj svedok neophodan da bi se kao dokaz uvele mape, to je nešto što treba da se razmotri. Ali, čini mi se da više merituma ima u tom konkretnom argumentu.

TUŽILAC NAJS: Mogu li samo na trenutak da se konsultujem sa gospodinom Rajnefeldom (Ryneveld) o tome, a dok to radim, molio bih Veće da razmotri sledeće: mi bismo na jedan ili drugi način hteli da se pozabavimo prvim mestom zločina. Ako Veće pogleda spisak svedoka od 8. februara, tu su dva svedoka pod brojem 4 i 5 i ja predlažem tri svedoka na osnovu pravila 92bis. Kao što sam rekao, optuženi je obavešten već dosta dugo vremena o našoj nameri da uvodimo te svedoke putem pravila 92bis i hteo bih da kažem par reči o postupku, tako da bi Veće znalo što se dešava. Postupak u pogledu pravila 92bis odvija se na određenoj

teritoriji, nečemu što se dešavalo na tom mestu i potvrda verodostojnosti potpisa je verovatno urađena na albanskom jeziku.

SUDIJA MEJ: Možda bi dobro bilo kada biste nam ukratko rekli o kakvom je pravilu i postupku reč, tako da to bude jasno.

TUŽILAC NAJS: Tu je reč o pravilu prema kojem Veće može da odluči da li će da prihvati čin izjave svedoka u pisanom obliku ili usmene izjave svedoka, koji su dokaz o ponašanju i delima za koje se optuženi tereti i to zavisi od čitavog niza faktora na osnovu kojih se odlučuje da li će se prihvatiti izjava u pisanom obliku. Predlažem da se optuženom da kopija Pravilnika o postupku i dokazima, to bi mu možda bilo od koristi.

SUDIJA MEJ: On ima kopiju Pravilnika, ja sam to proverio sa Sekretarijatom.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mi ćemo vam dati kopiju Pravilnika o postupku i dokazima tako da ga možete imati tokom nastavka ovog postupka. Mikrofon za gospodina Miloševića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li ja mogu nešto da kažem u vezi sa ovim što je rekao tužilac?

SUDIJA MEJ: Dozvolite mu da završi, a onda ćemo vas saslušati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da. Izvolite, molim.

TUŽILAC NAJS: U pravilu se nabraja lista faktora u prilog pismenoj izjavi i protiv pismene izjave. Da ne bih navodio sve, navešću samo one koji su protiv prihvatanja te pisane izjave, a to su da postoje neki važni javni interesi, zatim da strana koja se protivi može dokazati da je svedočenje nepouzđano zbog karaktera izvora ili da njegov štetni učinak nadmašuje njegovu dokaznu vrednost ili da postoje bilo koji drugi faktori zbog kojih je primereno prisu-

stvovanje svedoka čija bi se izjava uvela putem pravila 92bis radi unakrsnog ispitivanja. Zatim, tu su odredbe o izjavama koje treba da daju predloženi svedoci, a njima su se bavile nedavne misije na terenu, uz pomoć Sekretarijata, kao što Veće zna. Zatim, to je zahtev o tome kakve izjave svedok mora da verifikuje. Zatim, treba uzeti u obzir da li je reč o svedocima koji su umrli posle davanja takve izjave. I zatim, pod pravilom (E) govori se o dozvoli korišćenja transkripata kao dokaznog materijala: „Osim ako se na osnovu pravila 127 ili nekog drugog naloga ne naloži drugačije, strana koja želi uvesti pismenu izjavu ili transkript o tome mora obavestiti suprotnu stranu najmanje 14 dana ranije, a suprotna strana se može usprotiviti tome u roku od sedam dana.“ Ovo pravilo dozvoljava varijacije kada je reč o vremenskim rokovima. Sa tim kratkim pregledom pravila i vodeći računa o tome da je Tužilaštvo izmenilo redosled svojih svedoka u odnosu na spisak od 8. februara, ja predlažem da Veće na neki način osigura da optuženi bude unapred svestan svedočenja koja će se izvoditi, svedočenja svedoka 4 i 5, ne samo zbog toga što mi imamo nameru da se oslanjamo na svedoke na osnovu pravila 92bis nego da bi on takođe mogao da pogleda rezime izjava tih svedoka, odnosno mogućnost da pogleda izjave tih svedoka, jer...

SUDIJA MEJ: Mi nismo dobili te izjave.

TUŽILAC NAJS: U tom slučaju, to se može obezbediti Veću i to vrlo brzo.

SUDIJA MEJ: Da, ali možda bi bilo zgodnije kada bismo se sada pozabavili gospodinom Spargom i onda se posle vratili na ovo.

TUŽILAC NAJS: Ja bih želeo da to pitanje rešimo pre nego što pozovemo sledećeg svedoka.

SUDIJA MEJ: Da, naravno. Gospodin Spargo.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, uvaženi sudija je tačno identifikovao pitanje o kome smo raspravljali gospodin Rajnefeld i ja, jer je tu

reč o jednom daljem pitanju, a to je pitanje video materijala koji je trebalo da pomenemo. To je dokazni predmet u okviru njegovog svedočenja. Tu je reč o pet video traka i mi smo se obojica složili da je izveštavanje novinara i ono što se smatra privatnim video snimcima prihvatljivo kao dokazni predmet u okviru izvođenja dokaza, ali bez tona. Ako uvažene sudije pogledaju te video trake, shvatiće da se mora ukloniti ton jer inače dolazimo ponovo do pitanja do kojih smo došli sa gospodinom Kertisom, jer je tu reč o komentarima, o mišljenjima novinara, o izboru novinara, ali sam video snimak se može videti. Mislim da uvažene sudije znaju o čemu ja govorim, jer to je emitovano širom sveta i teško da je to neko mogao da propusti, ali da bismo osigurali integritet ovog suđenja obe strane su se složile da bi bilo pogrešno da se pusti ton kada se gledaju ovi video snimci.

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, šta je vaš predlog?

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, ako vas interesuje samo kada je u pitanju video snimak ili vas zanima njegovo ukupno svedočenje?

SUDIJA MEJ: Njegovo ukupno svedočenje.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ja sam pripremio rezime. Nadam se da je Veće imalo priliku da ga vidi.

SUDIJA MEJ: Mi ga nismo videli.

TUŽILAC RAJNEFELD: O, bože.

SUDIJA MEJ: Mi smo videli izjave, ali nismo videli rezimee. Možemo li sada da dobijemo rezimee?

TUŽILAC RAJNEFELD: Da. Ja sam pripremio rezimee gde se pominje koje dokazne predmete predlažemo da uvedemo u određenom trenutku. U suštini, reč je o tri kategorije svedočenja koje mi predlažemo. Prva kategorija je jednostavno to da ovaj svedok uvodi karte koje su napravljene kompjuterski i bazirane na informa-

cijama koje su dobijene od svedoka putem njihovih izjava, tako da bi se pomoglo Veću, tako da kada svedoci budu svedočili, Veće će moći da vidi kojim putevima su išle ove izbeglice do različitih prelaza na granici tako da ćete vi to, vi ste verovatno neke od tih karata videli tokom naše uvodne reči, to je bila karta u boji koju je takođe napravio gospodin Spargo. Ja ne predlažem da on obrazlaže naširoko ono što su mu rekli svedoci, ali rezultat toga šta su mu rekli svedoci jesu ove karte. I možete da vidite u paragrafu 3 imamo mapu, koja je pregled svega, a to je reč o pravicima deportacije. Dakle, tu će biti reči samo o lokalitetima deportacije, a ne lokalitetima ubistava. On je tu uključio i neke karte gradova i imamo način na koji možemo to da uvedemo kao dokazne predmete. Onda, recimo, ako pogledate paragraf 11, gde se govori o Đakovici (Gjakova) primetićete da pod predloženim dokazima K7 do K16 reč je takođe o video snimku koji pokazuje razaranje kuća i tu je reč o jednom vrlo kratkom snimku. Ja predlažem da ga jednostavno uvedemo kao dokazni predmet, a da ga ne emitujemo. Ja sam dao kopiju toga prijateljima Suda, dao sam kopiju toga optuženom i Veću tako da se može jednostavno obeležiti kao dokazni predmet i onda Veće može da to u svoje vreme pogleda, a ne tokom samog suđenja. Ja sam o tome već razgovarao sa gospodinom Kejom da nema nikakvog tona na tim snimcima jer bitan je vizuelni utisak, a ne komentar novinara ili osobe koja je napravila taj video snimak. To je naš predlog.

Zatim, ako pogledamo paragraf 17 videćete da u paragrafu 17 pod podnaslovom 'Dodatni dokazi' u skladu sa odlukom Veća, danas smatram da sve što se nalazi pod paragrafom 17 odnosilo bi se u stvari na zaključke do kojih je došao svedok i to je ono što smo mi prvobitno predlagali Veću misleći da će to biti od koristi kad smo hteli da uvedemo svedoka Kevina Kertisa, tako da ja predlažem da u dokazni materijal uopšte ne uvodimo nešto što se odnosi na paragraf 17.

I konačno, na stranici 5, pod brojem 18, tu je spisak tri potencijalne video trake BBC-ja, naime informacija iz vesti BBC-ja. Mi opet predlažemo samo da se uvedu te video trake a da se ne emituju, jer je to u interesu uštede vremena. Ponovo, kopije smo dali svim stranama, a ako Veće u jednom trenutku želi da se poz-

vu svedoci, da se pogleda taj video snimak, taj svedok nam je na raspolaganju i na raspolaganju i za unakrsno ispitivanje i dodatno ispitivanje bilo koje strane ako se odluči da se to učini. To je pitanje diskrecionog prava Veća da li želi da se takav video snimak gleda ili ne. Deo tog snimka je pokazan prilikom uvodne reči i to je moj predlog posle razgovora sa prijateljima Suda. Kada je reč o gospodinu Spargu, mislim da se oni slažu da se paragraf 17 ne uvodi, a kada je reč o uvođenju video snimaka bez tona mislim da prijatelji Suda nemaju nikakvih prigovora na to.

SUDIJA MEJ: Hvala. Gospodine Kej, da li je to tačno?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, gospodin Rajnefeld je izneo stavove do kojih smo došli koje smo i mi izložili.

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Miloševiću, dakle, predloženo je da se pozove gospodin Spargo. Čuli ste raspravu o njemu. Da li želite da kažete nešto u vezi s tim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Želim i u vezi s tim i u vezi sa onim što je rekao tužilac i smatram da je to moje pravo da reagujem. Tužilac je ovde rekao da ja učestvujem u postupku što nije tačno, jer u postupku ne učestvujem jer ovaj Sud ne priznajem, ali sam ovde rekao javno da ću koristiti svaku mogućnost da se obratim javnosti, dakle svaku priliku, a dobio sam samo jednu za ovih sedam meseci, da govorim istinu i to što govorim kad god imam mogućnost da se obratim javnosti smatram svojom obavezom da bi se čula istina. Pa čak i takve mogućnosti kao što su i ona koju smo juče ovde videli. Drugo, pismene izjave svedoka potpuno uskraćuju pravo da oni budu ispitani. Ovde mora da dođe svaki svedok i mora da se pruži prilika da mu se postave pitanja ako taj svedok uopšte ima veze sa bilo kakvom optužbom koja se meni upućuje. Kaže se, imaju 1.300 pismenih izjava. Ja ću onda vama da dostavim 130.000 pismenih izjava ili 1.300.000 pismenih izjava žrtava zločina koje su izvršili teroristi i NATO. Ne može se na takav način zloupotrebljavati postupak. I treće, koje se odnosi na ova vaša pitanja o mestu takozvanih zločina. Vi ste dužni da raščistite, čak i

u ovakvom jednom nelegalnom postupku, da se može govoriti o mestu zločina ako se ima bar ikakav dokaz da sam ja bio na mestu takvih zločina i izvršio te zločine, ili ako su ti zločini zaista izvršeni, u šta ja sumnjam u najvećem delu primera, da imate neke dokaze da sam ja onima koji su te zločine izvršili naložio da te zločine izvrše. Inače, kakve veze onda imaju mesto događaja, pogibija, itd. sa optužbama upućenim meni, ako ne postoji prethodni dokaz da to ima bilo kakve veze sa mnom, a sa mnom nema nikakve veze, ali ima veze sa taktikom Tužilaštva koje želi da ovde zasipa javnost bezbrojnim primerima stradanja ljudi u ratu, da se ne bi raspravljalo pitanje a otkud rat, a zašto rat, a zašto zločin nad Jugoslavijom. Pa te zločine, izvolite, pošaljite Klintonu (Clinton) pa njemu objasnite da ih je izvršio, a ne meni, koji ih nisam izvršio i koji sam svoju zemlju branio. Ne možete vi o mestima zločina koja nemaju veze sa mnom da ovde zasipate javnost nekakvim navodnim činjenicama. Mislim da je to suštinsko pitanje, ako nemate nikakav dokaz da sam ja bio na mestu tog zločina ili da sam onima koji su bili na mestu zločina, ako je uopšte zločin izvršen, ja naložio da ga izvrše. A ja sam vam ovde izneo dokaze potpuno o suprotnom, dakle, o tome da su se zločini sprečavali, hapsili, kažnjavali...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, ovo nije dobar trenutak za govore. Mi se ovde sada bavimo jednim vrlo stručnim pitanjima, a sad, što se tiče relevantnosti dokaznih predmeta o tome će presuditi Veće. To je sve. Sada možemo pozvati svedoka.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ne znamo tačno gde se nalazi gospodin Spargo. Ja sam siguran da neću pokušati sada da uvedem nikakve dokazne predmete preko gospodina Kertisa, to ću raditi u dogledno vreme i u međuvremenu bih pokušao da nađem gospodina Sparga. Da li mi možete dati samo nekoliko trenutaka, molim vas, da se reorganizujemo?

SUDIJA MEJ: U redu, onda prekidamo raspravu. Molim ustanite.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite gospodine Rajnefeld.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RAJNEFELD

TUŽILAC RAJNEFELD: Tužilaštvo poziva Stivena Sparga.

SUDIJA MEJ: Trebalo bi da kažem da ćemo raditi do 11.15 h, pre nego što napravimo dužu pauzu.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Neka svedok sada pročita svečanu izjavu.

SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sestii.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možete li nam reći vaše puno ime, molim vas.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ja se zovem Stiven Džon Spargo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim vas da govorite malo glasnije. Koliko je meni poznato gospodine, vi ste policajac i radili ste u tom svojstvu u Australiji od 1977. godine. Je li to tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada ste vi počeli da radite sa Međunarodnim krivičnim sudom?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: U junu 2000. godine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I bili ste određeni da radite na istrazi u vezi s Kosovom u to vreme?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I pre toga dok ste radili kao policajac, gospodine, da li ste imali neku posebnu obuku da biste naučili da radite u svojstvu analitičara za obaveštajne podatke?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I tokom te vaše obuke da li ste se upoznali sa tehnikom pravljenja kompjuterskih mapa?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, u okviru vaših dužnosti u okviru istraga koje vodi Međunarodni krivični sud, da li ste vi bili zaduženi u jednom trenutku da izvršite analizu raznih izjava pojedinaca koje su prikupljene tokom istrage na Kosovu i da na osnovu njih napravite karte koje bi prikazivale maršrute kojima su se oni kretali?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možete li, molim vas, ukratko opisati Veću kako ste vi izvršili taj zadatak kreiranja mapa da bi Veće razumelo taj deo vašeg posla.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Mape su bile kreirane korišćenjem kompjuterskog programa koji se zove „Arkvju” (ArcView) i on koristi geografsku bazu podataka i dozvoljava nam da elektronski pravimo maršrute na elektronskoj karti Kosova.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Izjave koje ste vi analizirali, gospodine, koliko ja znam radi se o nekih 1.300 izjava, koje se čuvaju u arhivu za ovaj konkretan predmet, koje ste vi izjave koristili da biste odredili ove maršrute koje ste uneli na karte? Da li ste analizirali svih 1.300 izjava svedoka ili neki manji broj?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Karte su bile kreirane na osnovu izjava svedoka koji će ovde svedočiti uživo ili će biti uvedeni po pravilu 92bis.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, ove karte su kreirane na osnovu izjava svedoka koji se nalaze na spisku svedoka koje je Tužilaštvo predalo Sudu.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Pre nego što pređemo na ove karte, gospodine, koliko je meni poznato postoji „Tajmsov“ („Times“) atlas Balkanskog poluostrva koji može Veću da prikaže kako izgleda u opštim crtama Balkansko poluostrvo.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD: Časni Sude, mi smo planirali da uvedemo ovu konkretnu kartu preko jednog drugog svedoka, ali možda bi bilo od koristi Veću ukoliko sada predložimo za usvajanje „Tajmsovu“ kartu, „Tajmsov“ atlas čiju kopiju imamo ovde sada i koju možemo sada da podelimo svim stranama u sudnici. Molim da se jedan primerak da i svedoku. Dok se ne uhodamo, časni Sude, možda će nam trebati malo više vremena za prvih nekoliko dokaznih predmeta, za njihovo uvođenje.

sekretar: Ovo je dokazni predmet Tužilaštva broj 1.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ja ovde imam original ove karte i isto tako treba i njega označiti, a treba ga pokazati i optuženom, treba ga pokazati svedoku da bi on mogao da ga uporedi sa kopijom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, ovo što smo sada označili kao dokazni predmet broj 1, da li je to „Tajmsov“ atlas Balkanskog poluostrva?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li biste nam, molim vas, pokazali gde se nalazi Kosovo i pokazali ovim štapićem obrise Kosova?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Evo, nalazi se ovde.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu, sada vi, znači, pokazuje obrise Kosova, a to se nalazi pri dnu našeg ekrana sa desne strane.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Evo ovo je makedonska granica, ovo je granica sa Albanijom, ovo je granica sa Srbijom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam. Ovaj dokazni predmet broj 1 je ranije bio označen u toku predraspravnog postupka kao K5. Gospodine, vi ste nam rekli da ste imali zadatak da pregledate ove izjave i na osnovu tih izjava, a molim vas da nam ne dajete nikakve zaključke, da li ste vi napravili jednu sveukupnu kartu maršruta koje su opisane u tim izjavama od strane raznih svedoka? Mislim ovde na maršrute kojim su oni napuštali Kosovo?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim da se sada svedoku pokaže predmet koji smo mi označili kao K6. Na grafoskopu sada gospodine, ono što je sada, vidi se ono što je do sada bilo označeno kao dokument K6 i to je, nama se bar čini, jedan dijagram u više boja. Možete li nam reći šta je to?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je karta pokrajine Kosovo.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možete li nam, molim vas, pokazati gde se nalaze granice Kosova na ovoj umanjenoj karti?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Evo, u redu. Granica sa Makedonijom nalazi se ovde, granica sa Albanijom je ovde, granica sa Crnom Gorom je tu, i granica sa Srbijom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da bi to ušlo u zapisnik, vi nam sada vašim pokazivačem pokazite obrise Kosova i idite u pravcu kretanja kazaljke na satu. Krenuli ste od donjeg desnog ugla gde se nalazi granica sa Makedonijom.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, kako je sačinjena ova mapa? Kako je ona postala, molim vas da nam objasnite.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Osnovna mapa je kreirana putem komercijalnog softvera koji sam spomenuo, koji se zove „Arkvu” a zatim sam ja na tu mapu uneo linije u bojama koje se odnose na sva ona mesta koja su spominjana u optužnici, a tiču

se mesta deportacije sa druge izmenjene optužnice. Svaka linija je označena drugom bojom da bismo označili različita mesta deportacije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Sada da krenemo od zelene boje. Možete li nam reći šta ona označava?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Zelena linija ovde počinje od Vučitrna (Vushtrri).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Pokazuje maršrute deportacije za taj lokalitet i pokazuje kuda su se raseljena lica kretala u toku raznih vremenskih perioda prema graničnim prelazima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I ovo što sada pokazujete, znači to se odnosi na Vučitrn. Da li je Vučitrn označen drugim putem?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Vučitrn je na istom mestu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da. Vidim. I nama se čini da ta linija ide prvo ka oblasti koja je označena kao Priština, a onda prema kojoj granici?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ide preko Lipljana (Lipjan), Suve Reke (Suhareke), Prizrena (Prizren), do granice gde se nalazi Morina (Morina), granični prelaz Morina.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. A sada da vidimo ovu oranž liniju koja se nalazi oko Mitrovice?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da. Vidi se maršruta kretanja raseljenih lica, a tiče se tačke optužnice za deportaciju iz Mitrovice (Mitrovice) i kreće se raznim maršrutama do graničnog prelaza Morina ili do granice sa Crnom Gorom kod Rožaja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Sada, ja se izvinjavam, ja sam nešto preskočio da vas pitam. Pokazali ste nam samo jednu zelenu maršrutu, koja ide ka albanskoj granici, a izgleda da ima još jedna zelena crta koja ide ka Srbiji, ka Novom Pazaru. Možete li nam reći šta ona označava?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ta maršruta označava kretanje jednog svedoka koji se kretao iz oblasti Vučitrna, preko Mitrovice, pa preko Leposavića (Leposaviq) do Novog Pazara.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, sada nećemo da objašnjavamo svaku boju na ovoj karti, ali koliko sam ja shvatio, vi ste ovo odabrali kao pojedinačne maršrute?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno je. Ja sam krenuo od toga da sam prvo napravio kartu za svaki pojedini lokalitet, a onda sam spojio sve različite maršrute na jednu zajedničku kartu koju zapravo predstavlja ovaj dokument koji se nalazi pred nama.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Sada nećemo da objašnjavamo svaku liniju kretanja, označenu različitim bojama, već samo predlažem da se ovaj dokument uvede kao dokazni predmet broj 2. Znači, dokument koji je ranije bio označen u predraspravnoj raspravi sa K6 sada postaje predmet Tužilaštva broj 2. Gospodine, samo da bismo bili sigurni da prevodioci mogu da završe prevod mog pitanja, pre nego što vi počnete sa vašim odgovorom, molim vas da napravite pauzu i da sačekate nekoliko trenutaka posle mog pitanja, pre nego što počnete da odgovarate da biste olakšali posao prevodiocima.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Svakako.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gospodine, da li ste vi sačinili mapu za područje Orahovca (Rahovec)?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Koliko ja razumem, gospodine, vi ste napravili nekih 13 mapa koje predstavljaju zajednički dokazni predmet K7, a tiču se različitih lokaliteta deportacije. Je li to tačno?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li imate, molim vas, taj set dokumenata pod imenom K7? Mislim da se nalazi ovde. Možda ćemo, časni Sude, tokom pauze moći da pronađemo jedan efi-

kasniji način da unapred podelimo sve ove predmete svima u sudnici, tako da ne moramo da gubimo vreme tokom rasprave na tome. Molim vas ukratko, gospodine, zapravo da sačekamo da se stavi ova karta na grafoskop i sada da bi ušlo u zapisnik da kažemo da je područje kod Orahovca označeno zelenom bojom. Je li to tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je. Tu je označen lokalitet deportacije u opštini u kojoj je došlo do deportacije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Odmah ispod reči Orahovac je naveden naziv nekoliko opština. Možete li mi reći šta to označava?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovo su imena sela u tom predelu od kojih su neka sela bila mesta sa kojih je vršena deportacija, a neka druga sela jednostavno služe kao oznake, kao putokazi za ono što je spominjano u optužnici.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Samo da ukratko opišemo. Vi ste sačinili ovu mapu da biste u nju uneli mesta koja su spominjali svedoci koji će se pojavljivati u ovom predmetu i koji su davali izjave, a onda ste sve ove pojedinačne mape spojili u jednu mapu i mislim, kao što ste već objasnili, to je jedna sveukupna mapa koja pokazuje maršrute kuda su se oni kretali do albanske granice. Je li to tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim vas da se ovaj set mapa označi kao predmet broj 3, ranije u toku predraspravne faze bio je označen kao dokument K7. A sada, pošto pratim redosled koji je naznačen u rezimeu koji je dostavljen Veću, preći ćemo na dokazni predmet K7, tako je bio označen u ranijoj fazi, i koliko ja razumem, gospodine, prethodno kao K8, tu su označene pojedinačno sve opštine. Je li to tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A što se tiče baš ove zajednice, ovo je mapa koju ste vi sačinili na kompjuteru?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovo su karte koje smo mi dobili od UN-ovog tela na Kosovu koje je bilo zaduženo za kreiranje mapa ovog područja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi nešto uneli u ovu mapu, da li ste neke oznake uneli ili ste na bilo koji način menjali ovu mapu?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Mi smo unosili neke beleške na neke mape, a te beleške se tiču pojedinih događaja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sada da se ponovo osvrnemo na opštinu Orahovac. Gospodine, zamoliću vas da pogledate ovu kartu na grafoskopu i da mi kažete, ovo je karta koju ste vi dobili, da li ste vi uneli bilo kakve izmene na ovu kartu?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I ovde u legendi se navode granice sela, zatim železnička pruga, urbana područja, granice opštine. Je li to tako? To je označeno oranž bojom.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A opština, granice opštine, putevi, i tako dalje, takođe su uneti na ovu kartu?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je, to je uneto debelom sivom bojom, granice opštine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se na ovoj opštini nalaze i imena zaselaka u toj opštini?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD: Molim da mi kažete kako će biti označen ovaj predmet.

sekretar: Biće označen kao dokazni predmet Tužilaštva broj 4.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Molim da se podele ostali primerci. Gospodine, sada prelazimo na opštinu Prizren. I da vas

pitam sada, gospodine, da li ste koristili istu metodologiju, ne moramo ulaziti u detalje, ali znači da to rezimiramo, vi ste analizirali izjave, onda ste to uneli na kartu, maršrute, itd. i to zapravo odražava informacije koje ste dobili putem ovih izjava. Je li to tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Onda sada da pređemo na Prizren, na područje Prizrena. To je isto tako deo predmeta koji je u predraspravnoj fazi bio označen sa K7. Možete li nam reći šta ova karta sada označava?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ova karta označava maršrute kojima su se žitelji sela Pirana (Pirane), i još nekih drugih mesta oko Prizrena, maršrute kojima su se oni kretali do granice sa Albanijom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Tu gde se zaustavlja ova roze linija sa strelicama ona se zaustavlja kod jedne linije koja je plava. Šta je to?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je područje prekriveno vodom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je to zapravo albanska granica?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD: Molim sada da mi se da dokazni predmet 5. Časni Sude, i dalje se zadržavamo na Prizrenu, deo koji se odnosi na K8.

SUDIJA KVON: Vi ste rekli predmet 5, broj 3?

sekretar: Časni Sude, ova karta je bila predata zajedno sa drugim kartama, koje sve čine set karata označen kao dokazni predmet broj 3.

SUDIJA KVON: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ja sam zapravo imao jedan predlog, možda bi Veće htelo da ove sve karte budu u jednom kompletu koji će onda imati samo jednu oznaku, a ne da budu označene pojedinačno.

SUDIJA MEJ: Ja mislim da bi bilo prikladnije da one sve budu zajedno i da ih označimo kao predmet 2 ili 3, a onda u okviru predmeta 2 ili 3 imaćemo kartu 1, 2, 3 i 4 .

TUŽILAC RAJNEFELD: U redu je. Odlično. Hvala vam. Uradićemo to tako. Onda, znači, ovo što sam sada ja predložio, to je karta Prizrena, koja je nekad bila deo dokaznog predmeta K7, a sada će biti dokazni predmet 2 ili 3.

sekretar: Dokazni predmet 3, karta 2.

TUŽILAC RAJNEFELD: Čekam da se završi prevod. U redu, sada prelazimo na dokument koji je nekad bio označen kao K, a sada je označen kao dokazni predmet 4. Mislim da je to ranije bilo K8.

sekretar: Ovo će sada biti karta broj 3, u okviru dokaznog predmeta broj 3.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam. A sada, gospodine, možete li nam reći o kakvoj se karti radi?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Na ovoj karti je prikazana opština Prizren.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je ovo karta koju ste vi dobili od Organizacije ujedinjenih nacija, njihovog organa?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ste vi unosili ikakve izmene?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: U ovu kartu ne.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam. Ja mislim da je predstavnik Sekretarijata označio o kojoj se karti radi.

SUDIJA KVON: Oprostite, samo jedno pojašnjenje. Ova karta je zapravo deo dokaznog predmeta 4, a ne 3.

TUŽILAC RAJNEFELD: Tako se i meni činilo, časni Sude, zato što je ovo bio deo predmeta koji je nekad bio označen kao K8, koji je sada postao predmet Tužilaštva broj 4.

SUDIJA KVON: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu, sada se znači i dalje zadržavamo na opštini Prizren i ako pogledate tačku 24, pod oznakom 24 u vašim materijalima, časni Sude, videćete da se nalazi karta Prizrena, grada Prizrena. Oprostite, časni Sude, ne radi se o tački 24 već 11. Gospodine, sada se na grafoskopu nalazi mapa, karta Prizrena. Ko je sačinio ovu kartu?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovu kartu je sačinilo ono isto telo koje je kreiralo i karte opština.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Možete li nam reći šta je prikazano na ovoj karti. Ja sam rekao već da je to karta grada, ali ovde imamo i neke strelice. Šta one označavaju?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ove strelice označavaju konkretne maršrute oko i kroz sam grad Prizren.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi sada mislite na zelene strelice, koje sada pokazujete vašim pokazivačem iz gornjeg levog ugla na karti, a onda se krećete nadole i ka drugoj strani. Je li to tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I to su, znači, maršrute u samom gradu Prizrenu do kojih ste došli zahvaljujući izjavama iz ovog predmeta. Je li tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD: U ovom slučaju? Hvala.

sekretar: Ovo će biti označeno kao dokazni predmet Tužilaštva broj 5.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sada molim da pređemo na opštinu Srbica (Skenderaj). Ovo je opet deo kompleta karata koje su bile ranije označene kao predmet K7, a iza nje je odmah karta koja je ranije bila označena kao K8. I da bismo bili sigurni o čemu se radi, gospodine, ovde je prikazana, ovde se radi zapravo o onoj žutoj maršruti sa sveukupne karte. Je li to tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možete li nam reći šta označava ova žuta linija?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ona označava maršrute raseljenih lica iz okoline Izbice (Izbice) i obeležava njihovo kretanje ka albanskoj granici do prelaza kod Ćafe E Prušit (Qafe e Prushit) i do prelaza kod Ćafe Morine (Qafe e Morina).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I ovde na karti je označen čitav niz manjih sela oko Izbice. Je li to tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD: Molim da nam Sekretarijat da oznaku za ovo.

SUDIJA MEJ: To će biti karta broj 4.

TUŽILAC RAJNEFELD: U redu, karta broj 4.

SUDIJA MEJ: Gospodine Rajnefeld, sada ćemo napraviti pauzu i moram da vam każe da moramo sve ove karte da stavimo u jedan komplet i da ih označimo da ne bi bilo nikakve zabune.

TUŽILAC RAJNEFELD: U svakom slučaju, časni Sude, mi ćemo dopremiti registratore i unecemo sve ovo u registratore.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Sada ćemo napraviti pauzu od pola sata.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Rajnefeld.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. Prvo, odgovorio bih na ono što ste vi rekli neposredno pre pauze. Mi smo na početku svim stranama, uključujući prijatelje Suda i optuženog, dostavili registratore sa razdelnicima i mi smo želeli da to bude predato i Sudu. Međutim, zaustavili smo tu pripremu u trenutku kada smo shvatili da Sud želi ići dokument po dokument, pa smo te registratore onda rasformirali. Sada ih ponovo formiramo i vi ćete to dobiti, ali moram se, eto, izviniti zbog tog nesporazuma. Izvinjavam se i zbog problema koji su proistekli iz toga.

SUDIJA MEJ: U redu, očigledno je došlo do nesporazuma.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Kao što sam već rekao, optuženi i moje uvažene kolege imaju to zajedno sa razdelnicima. Mislim da sam upravo završio tačku 6 u sažetku i sada smo, dakle, došli do opštine Suva Reka, to je tačka 7 u našem sažetku. Nadam se da ću sada raditi nešto brže, budući da smo malo poboljšali proces kojim radimo. To je, ja mislim, karta broj 5. Molim svedoka da pogleda kartu broj 5, koja je ranije nosila oznaku K7. Da li je to na grafoskopu? U redu. Gospodine, recite nam kratko šta je to?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je karta koja pokazuje rute deportacija iz izvesnog broja centara u opštini Suva Reka. Iz Belanice (Belanice) u dva smera. Iz Suve Reke i iz sela Lešane (Les-hane).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li sve te rute prolaze kroz Prizren? Drugim rečima, dve rute sastaju se u Prizrenu i zatim kao jedna ruta nastavljaju do granice sa Albanijom.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. To će onda verovatno biti karta broj 5 dokaznog predmeta broj 3. Da li je to tačno?

sekretar: Tačno je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Ostanimo sada na toj opštini, a pređimo na kartu koja je ranije bila označena sa K8. To je, dakle, opština Suva Reka. Opet vrlo kratko budući da imamo legendu gore desno na kojoj se vide granice železničke pruge.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li vi uneli neke modifikacije u ovu kartu ili ste vi to primili u okviru materijala koji ste dobili?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Nije bilo nikakvih modifikacija na toj karti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Šta tačno predstavlja ta karta? Koja je svrha te karte?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je karta opštine Suva Reka na kojoj se vide sva sela.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, tu vidimo i zaseoke i mala sela koja će možda spominjati svedoci.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

sekretar: Dokazni predmet 4, karta 3.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Ostanimo na ovoj opštini. Pod oznakom broj 12 u fascikli koju, nažalost, još nismo dali sudijama, a pre je taj dokaz nosio oznaku K46, nalazi se plan grada Suva Reka. Imate li to?

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 6.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je sada na grafoskopu. Ovo je, znači, plan grada Suva Reka. To je napravljeno na kompjuterima u Tužilaštvu. Zar ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vrlo kratko nam recite šta predstavlja ta karta?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Pa osim dela opštine, znači osim samog grada, vide se i posebno označene dve tačke. Tačka broj 1 predstavlja imanje porodice Beriša (Berisha), tačka broj 2 predstavlja kafić.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A crvene linije su glavni putevi, zar ne? Crvena linija koja počinje u gornjem desnom uglu fotografije i ide ka dnu i onda formira neku vrstu trougla blizu tačaka 1 i 2?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno. To je glavni put između Prizrena i Štimlja (Shtime). A ovo je glavni put koji ide, ja mislim da ide prema Studenčanima (Studenqan).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A pri samom dnu karte vidimo da put vodi za grad Prizren.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Mislim da je to već označeno kao dokazni predmet broj 6. Idemo onda dalje na opštinu Peć ili Peja. Molim kartu 6 iz dokaznog predmeta 3. Dakle, opet vas molim da vrlo kratko kažete šta predstavlja ta karta?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Na karti se vide rute kojima su se kretale raseljene osobe iz grada Peć, kroz Dečane, Đakovicu, Prizren do granice Ćafe Morine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To znači pri dnu karte?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vidimo tu i neke puteve koji idu gore od Peći prema Crnoj Gori. Šta je to?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ova strelica pokazuje rutu iz Peći prema Rožajama na glavnoj cesti, a druga strelica pokazuje jednu alternativnu rutu kroz planine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Taj dokazni predmet je ranije bio označen sa K7, a sada nosi oznaku karta broj 6 dokaznog predmeta broj 3. A na K8 takođe se vidi opština Peć, odnosno Peja. Da razjasnimo, Peć i Peja to su dva imena, jedno srpsko, a jedno albansko za istu opštinu. Peć je srpsko, a Peja albansko. Zar ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. Znači, na jednoj karti stoji Peć, na drugoj Peja ali radi se, zapravo, o istoj opštini.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, to je deo iste one karte koja pokazuje sva sela i zaseoke u opštini Peć?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Govorimo o ovom dokaznom predmetu koji je sada na grafoskopu. Da li je to dokazni predmet 4?

sekretar: Dokazni predmet 4, karta 4.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Molim vas da sada pogledate dokazni predmet K55, odnosno ono što nosi našu oznaku K55. To je oznaka 13 u fasciklu koji je ranije podeljen stranama.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 7.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Mislim da je to samo po sebi jasno, to je plan grada Peć. Da li crvene linije pokazuju puteve?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je. Crvene linije su glavni putevi.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A ove male crne oznake?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To označava železničku liniju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ako pogledamo ovu kartu, ako je postavimo vodoravno vidimo da pri dnu stoji da put ide prema

Dečanima (Decani) i Đakovici, znači ovaj put vodi prema Dečanima i Đakovici, a pri vrhu piše da vodi prema Mitrovici. Da li je to tačno?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A s leve strane vidim da stoji oznaka prema Crnoj Gori.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A s desne strane prema Klini (Kline) i Prištini?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jeste li vi stavili još neke oznake na ovu kartu koju želite sada da objasnite?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Idemo onda dalje. Sada idemo na kartu broj 7, a to je Kosovska Mitrovica. Znači, prvo, deo K7 je sada karta broj 7. To je na grafoskopu. Molim vas da vrlo kratko kažete što je to.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovde se vide rute kojima su išle raseljene osobe iz Kosovske Mitrovice kroz Klinu, Đakovicu, Peć, Istok (Istoq), do graničnih prelaza kod Čafe Morine i takođe granični prelaz Rožaje, prelaz prema Crnoj Gori.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Razjasnite mi to, molim vas, ponovo. Ove žute oznake pokazuju dve glavne rute kuda se prelazilo preko granice. Da li sam u pravu ako to kažem?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Jedan je prelaz na granici sa Albanijom pri dnu, a drugi sa Crnom Gorom pri vrhu karte.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A žute linije su putevi kojima su ljudi dolazili do tih prelaza?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, išli bi kroz Prizren da bi došli do Albanije?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: U redu. To je bila karta br. 7 iz dokaznog predmeta 3. Idemo sada na ono što je nosilo oznaku K8. To je takođe nešto što se odnosilo na istu opštinu, Mitrovicu. Vidite li to sada na grafoskopu? Recite nam nešto o tome, molim vas.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je karta opštine Mitrovica, na kojoj je označen glavni populacijski centar, negde pri levoj strani karte, a na karti je unesena oznaka zelenom zvezdom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Što to znači?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je jedna tranzitna lokacija.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ta zelena zvezda pokazuje lokaciju koja nosi neko konkretno ime, odnosno drugim rečima, da li svedoci to zovu tranzitna lokacija ili oni to obično zovu imenom nekog mesta?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Oni to zovu imenom sela, a selo se zove Žabelj (Zhabel).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ja vidim Žabare Priština i Donje Žabare (Zabel i Ulet)?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se tu sastaju putevi? Ova crvena linija koja prolazi kroz tu zelenu zvezdu, da li je to glavni put?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A ispresecana linija koja ide odogdo prema dole, da li je to železnička pruga?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I ovde se takođe nalaze imena raznih sela i zaselaka u opštini Mitrovica?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala.

sekretar: Dokazni predmet 4, karta 5.

TUŽILAC RAJNEFELD: K62, plan grada Mitrovice, a u fasciklama to nosi oznaku 14.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 8.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Molim da to opišete kad karta bude stavljena na grafoskop i da nam objasnite neke važnije oznake koje mogu biti od pomoći Veću.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovo je plan grada Mitrovice. Plava linija, odnosno linije označavaju vodene tokove. Crvene linije označavaju glavne ulice kroz grad, a ovo je oznaka za železničku prugu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. A sada idemo na opštinu Priština. Karta 8, ranije označena sa K7, a to je sada dokazni predmet 3 karta 8. Jeste li vi nacrtali ovu kartu? Pretpostavljam, dakle, opet da su putevi označeni crvenom bojom?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li ovde postoji više od jedne rute prema granici ili samo jedna ruta?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Postoje dva smera koji se vide na ovoj karti.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Jedan pokazuje glavni autoput i železničku prugu koja iz Prištine i Kosova Polja ide prema graničnom prelazu sa Makedonijom prolazeći kroz Đeneral Janković (Hani i Elezit) prelaz.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To znači dole desno na karti?
SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je. A druga ruta ide kroz Štimlje i Suvu Reku i Prizren do albanske granice, opet do Čafe i Morine.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Zadržimo se na toj opštini. Uzmi-
te, molim vas, ono što je označeno sa K8. Imate li to?
SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Na ovoj karti vidi se opština Pri-
ština i sam grad Priština na levoj strani i odmah van karte nalazi se
Kosovo Polje (Fyshe Kosove).

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači sa leve strane, za potrebe
zapisnika. Priština je jedan od većih gradova, ako ne i najveći na
Kosovu, zar ne?
SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Pa Priština je, mogli bismo reći,
glavni grad na Kosovu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I tu se sastaju, vidimo, putevi i
železničke pruge?
SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je. Ovde se vidi železnička
pruga.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A na karti su, naravno, opet i
mnoga sela i zaseoci pobrojani imenom?
SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala.

sekretar: Dokazni predmet 4, karta 6.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: K62. Pogledajte sada, molim
vas, plan grada Mitrovice, a to je oznaka 14 u fasciklima. Izvinja-
vam se, K69, to je karta Prištine. Ovo je nešto veća karta, budući
da se radi o nešto većem gradu?
SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 9.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Na karti vidimo legendu koja označava deset tačaka od interesa, neću od vas tražiti da govorite o tome, ali to se vidi na toj karti?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Inače, to je plan grada na kojem se vide putevi, železničke pruge i takođe i tačke od interesa koje će biti važne prilikom slušanja iskaza svedoka?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. U redu, idemo dalje osim ukoliko Sud ne želi dobiti neko razjašnjenje. Da li taj dokazni predmet ima broj?

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva 9.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Idemo sada na opštinu Đakovica. To je ranije bio dokazni predmet K7, a sada je to karta 9 u dokaznom predmetu 3. Imate to sada na grafoskopu. Vidimo tu neke plave linije. Šta su plave linije?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Plave linije pokazuju rute kojima su se kretale osobe iz Đakovice kroz Prizren do Ćafe i Morine. To su putevi kojima su se kretala raseljena lica iz grada Đakovice, ovuda do Ćafe i Prušita.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je još jedno mesto na albanskoj granici?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li se ovde vide i rute kojima su neki pojedinci došli do Đakovice, pre nego što su se zaputili prema ta dva albanska granična prelaza?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To su, znači, sela sa leve strane na karti, levo od Đakovice?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kartu 9 iz dokaznog predmeta 3, molim. Idemo sada na K8. To znači opština Đakovica ili Gjakova, naravno zavisno od toga da li koristimo srpska ili albanska imena, zar ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ovo, znači, pokazuje tu opštinu i glavni grad u toj opštini?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kao i zaseoke i sela u blizini. Da li se i ovde sastaju neki putevi? Imamo li tu neka ukrštanja, vidimo ove crvene i crne linije?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovo je glavni put koji ide iz Peći ili Peje kroz Dečane i Đakovicu, do Prizrena, a vidimo tu i neke druge puteve koji idu iz Kline i drugih lokacija do grada, kao i iz okolnih područja, iz okolnih sela u opštini Đakovica. Svi ti putevi idu prema gradu.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala gospodine. Ako mogu, izvinjavam se.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 4, karta 7.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Idemo sada dalje na ono što je ranije bilo K79 a nosi oznaku 16, to je plan grada Đakovice.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 10.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Znači, ovo što je sada na grafoskopu to je plan grada Đakovice?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Tu se vide putevi, a i lokaliteti zgrade MUP-a s desne strane karte, negde 2\3 prema dole?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je. Ovde je i kasarna.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Gde?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovde.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači pokazujete sada otprilike trećinu od vrha karte prema centru karte?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da. A ovde ovo dole takođe se nalazi kasarna Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Znači, još jedna kasarna Vojske Jugoslavije dole levo.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ima li još nešto što bi moglo biti od pomoći Sudu?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovde je most, most Tabak preko reke.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dole levo vidimo i jednu strelicu koja pokazuje smer prema Čafa i Prušitu. Šta je to?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je ruta prema Čafa i Prušitu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A šta je to? Da li je to jedan albanski pogranični grad?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je jedan od graničnih prelaza prema Albaniji. Ovde je glavni put koji ide prema Prizrenu.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Za potrebe zapisnika, vi sada pokazujete crvenu liniju koja ide prema desnoj strani karte.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ovo je MUP?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je. A ako sledite ovu liniju do gornjeg levog ugla ove karte videćete da je to put koji ide prema Dečanima i Peći.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Mislim da je to već dobilo broj. A sada, časni Sude, sledeći dokazni predmet, ja ne predlažem da ga pokažemo ovom svedoku, on je ranije nosio broj K560. Gospodine, koliko sam ja shvatio, vi znate da se ovde radi o jednoj video traci u trajanju od otprilike sat i po. Da li znate šta je na toj video traci i da li nam možete reći šta ona pokazuje?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Snimci na toj video traci pokazuju štetu na većem broju stambenih objekata u Đakovici. Takođe, na traci se vidi šteta na jednom velikom delu pijace u Đakovici, a zatim pri kraju vidi se i groblje u Đakovici i na samom završetku su snimci grafita ispisanih na zidovima.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li je deo te video trake poka-
zan prilikom moje uvodne reči?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD: Časni Sude, kopije ovog video snimka su dostavljene i optuženom i prijateljima Suda i predlažemo da se to obeleži kao dokazni predmet, a da nema potrebe da se to sada emituje.

SUDIJA MEJ: U redu, neka se obeleži.

sekretar: To je dokazni predmet Tužilaštva broj 11.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Onda sada mogu da pređem na drugu opštinu. To je Gnjilane (Gjilan). Karta je deo dokaznog predmeta K7. To su ponovo crvene linije, različite boje crvene, različite nijanse crvene, zar ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da. One se ne štampaju kao različite, i one na grafoskopu izgledaju slično, ali su u stvari različite.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vi, u stvari, pravite razliku između različitih maršruta na osnovu tih različitih boja, ili nijansi senčenja u različitim bojama?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Ovo je možda malo komplikovano. Da li nam možete reći šta pokazuju ove linije?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ove linije pokazuju maršrute kojima su išla raseljena lica sa različitih lokacija u opštini Gnjlane i to su išli i na zapad, odnosno levo prema Uroševcu i do granice Đeneral Janković.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je granica prema Makedoniji?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da, tačno. Zatim do drugog prelaza, graničnog prelaza Globočica (Gllobocice) prema Makedoniji. Takođe pokazuju maršrute kojima su išli nadesno, odnosno na istok do doline Preševo i na jug do granice prema Makedoniji. Pored toga, pokazao sam maršrute kojima su išli kroz planinsko područje u Makedoniju.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dakle, to je bio dokaz K8. Karta opštine. Ponovo imamo legendu, imena sela i puteve koji se sastaju u Gnjlanu. Da li je to tačno?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam. Molim da se to obeleži.

sekretar: To je dokazni predmet 4, karta 8.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A sada prelazimo na paragraf 13, Uroševac (Ferizaj) i opet se pozivamo na predmet K7. Možete li nam samo opisati šta je prikazano na ovoj karti?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Na ovoj karti su prikazani putevi kojima se išlo iz nekoliko sela i iz grada Uroševca, sela oko Uroševca, iz njih se išlo na jug prema graničnom prelazu prema Makedoniji, Đeneral Janković. Da li je to tačno?

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Vidim da od Uroševca do Đeneral Jankovića ima i pruga. Da li je to tačno?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da, to je tačno. Glavni autoput između Skoplja u Makedoniji i Prištine ide kroz grad Uroševac i oboje i železnička pruga i put prolaze kroz grad.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A sela istočno od Uroševca, putevi su išli pravo, na izlazu od tih sela prema Uroševcu, a zatim na jug prema prelazu Đeneral Janković? Da li je to tačno?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. Mislim da je ovo bila karta 11. A molim sada gradsku kartu Uroševca, a to je prvobitno predmet K17. Nemamo kartu iz seta K8 za ovaj lokalitet.

sekretar: Dokazni predmet 12.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Dok se ta karta nalazi na grafoskopu recite nam šta je to i pokažite nam mesta koja bi mogla da budu korisna Veću, kada bude pratilo svedočenje svedoka?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ovo je gradska karta Ferizaja ili Uroševca koja pokazuje glavni autoput iz Prištine, na vrhu. Zatim, put od Lipljana i put koji vodi od Lipljana prema Kačaniku (Kacanic) do graničnog prelaza Đeneral Janković, s desne strane. Zatim pokazuje železničku prugu koja ide kroz grad i takođe pokazuje gde se nalazi železnička stanica.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. A sada idemo na opštinu Kačanik. Imam samo jednu kartu da vam pokažem u vezi s tom opštinom i to je deo dokaza koji je prvobitno obeležen sa K7, to je mapa broj 12 koja se sada nalazi na grafoskopu. Tu ima nekoliko plavih linija i molim vas da nam objasnite što one znače.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To su maršrute kojima su išla raseljena lica na granični prelaz Globočica i granični prelaz Đeneral Janković.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A Globočica, za zapisnik, to je granični prelaz sa kojom državom ili kojom pokrajinom, kojom zemljom?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Sa Makedonijom.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Takođe se prikazuju maršrute kojima se išlo kroz planinsko područje na istok prema graničnom prelazu Đeneral Janković i takođe se prikazuju maršrute kojima su išla raseljena lica unutar ovog područja, koja su ostala raseljena unutar ovog područja.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I da bude jasno, Đeneral Janković je takođe na graničnom prelazu prema Makedoniji.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A sada idemo na Dečane. Imamo dve karte. Jedna je deo dokaznog predmeta 7 i to je karta broj 13. Dakle, karta 13, prvobitno obeležena sa K7 a sada dokazni predmet 3. Znači, imate je pred sobom. Šta ona pokazuje?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ona pokazuje maršrute iz nekoliko centara oko Dečana i rute kojima su išla raseljena lica kroz Đakovicu do Prizrena i do graničnog prelaza Čafe i Morina.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A to je, da potvrdimo, granični prelaz prema Albaniji?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dakle, išli su od Dečana kroz Đakovicu, Prizren do granice?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala vam. A sada iz kompleta K8 za tu opštinu. Da li ima nešto značajno, od posebnog značaja što želite da objasnite Veću, na ovoj karti?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Opština Dečani je u centru. Iznad, na vrhu strane, je opština Peć ili Peja. U donjem desnom uglu ove karte je opštinsko područje Đakovice.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: To je zajednica koju smo videli na prethodnoj karti?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno. I tu su mnoga mala naselja i sela.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da, hvala vam. I na kraju Vučitrn.

SUDIJA MEJ: Molim broj za dokazni predmet.

sekretar: To je dokazni predmet 4, karta 9.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: A sada molim kartu 14 iz dokaznog predmeta broj 3. To je Vučitrn. Šta pokazuju zelene rute?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Pokazuju maršrute kojima su se kretala raseljena lica iz grada Vučitrn i jedan broj sela u tom području istočno, odnosno severoistočno od grada i zatim različite maršrute od kojih jedna ide kroz Prištinu, Lipljan, Štimlje, Suvu Reku, Prizren do graničnog prelaza Čafa i Morina.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I tu je jedna strelica na sever takođe?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je tačno. To je maršruta koja ide od Vučitrna kroz Mitrovicu do Leposavića i sve do grada Novi Pazar u Srbiji.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kada kažete Vuštri, mislite na Vučitrn?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Sada molim kartu iz kompleta K8 koja se odnosi na tu opštinu. Šta prikazuje ova karta?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ona prikazuje opštinu Vuštrri ili Vučitrn sa gradom u samom centru karte. Na gornjem levom uglu je grad Mitrovica, glavni put između Mitrovice i Prištine i takođe železnička pruga između Mitrovice i Kosova Polja.

TUŽILAC RAJNEFELD: Molim broj.

sekretar: To je dokazni predmet 4, karta 10.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Časni Sude, ponovo je tu video snimak koji je prethodno obeležen kao K131. Da li vam je poznat taj video snimak, gospodine Spargo?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možete li nam ukratko reći šta se nalazi na tom konkretnom video snimku?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je video traka, pokazuje snimak velikog broja raseljenih lica koja se kreću kroz sela u području Štimlja i takođe pokazuje jedan broj preminulih osoba i pokazuje druge događaje.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da bih Veću pojasnio, ovaj video snimak nije napravio novinar. Da li znate odakle je ovaj video snimak, ko ga je napravio, najveći deo ovog snimka?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Snimak je napravio jedan lokalni meštatin.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Dakle, to je napravio meštatin sa Kosova, to je bila neka vrsta privatnog snimka koji je onda predat Tribunalu?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD: Mi predlažemo da se to uvede kao dokazni predmet, a da se sada ne emituje. Svi su dobili kopije tog video snimka uključujući i optuženog. Gospodin Kej i ja smo se složili da se nećemo uopšte oslanjati na nekakav zvuk. Mislim da na ovom video snimku nema zvuka, nema tona, ali smo se dogovorili da ton sa ovih video kaseti ne bude nikada deo dokaznog predmeta već samo video snimci.

SUDIJA MEJ: Molim broj.

sekretar: To je dokazni broj Tužilaštva broj 13.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Časni Sude, želim da preskočimo ceo paragraf i sve potparagrafe u paragrafu 17 u rezimeu i sada dolazimo do poslednjeg paragrafa 18 gde se govori o predlogu da se uvedu tri video snimka koji su u našem spisku dokaza navedeni kao K1, K2 i K3. Mi ponovo predlažemo da ih uvedemo kao i poslednja dva video snimka. Možda bi mogli sada da se pozabavimo prvim video snimkom K1. Gospodin Spargo će ukratko reći Veću šta se nalazi na tom video snimku.

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Video obeležen sa K1 je video snimak BBC-ja, koji se sastoji iz nekoliko emisija vesti i pokazuje raseljena lica kako prelaze granicu u različitim vremenskim periodima početkom sukoba.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Kad kažete u različitim periodima na početku sukoba, da li je to u stvari period od 26. marta do 30. marta 1999. godine?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ako nema prigovora, da li se to može obeležiti kao dokazni predmet?

sekretar: To je dokazni predmet broj 14.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Hvala. Video snimak koji je na spisku naših dokaza obeležen sa K2, da li vam je, gospodine, poznat taj snimak?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Možete li nam ukratko opisati šta možemo očekivati da nađemo na tom video snimku, odnosno recite nam da li je to snimak, odnosno video traka BBC-ja?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Sva tri dokaza su video snimci BBC-jeve emisije „Vesti“. To su prilozi koji su emitovani u okviru te emisije. Ovaj dokaz dalje pokazuje raseljena lica kako stižu na granične prelaze. Na ovom video snimku se vide i osobe koje pešače duž železničke pruge. Zatim, takođe, snimci osoba koje

su bile u vozu ili vozovima. Tu je i dodatni snimak raseljenih lica u izbegličkim logorima u Makedoniji i Albaniji.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. Ukoliko nema prigovora, mislim da smo došli do dokaznog predmeta broj 15.

sekretar: Ovo je dokazni predmet Tužilaštva broj 15.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: I na kraju svedočenja, treća video traka prethodno obeležena sa K3 na našem spisku dokaza. Šta je prikazano na toj video traci, prema vašim saznanjima?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To je ponovo kompilacija emisija vesti, priloga u emisijama vesti, na kojoj se vidi grad Priština. Vide se raseljena lica kako prelaze granicu i takođe izbegličke lokacije. Zatim, vidi se, to je jedan od nekoliko snimaka napravljenih unutar Kosova tokom raseljavanja kosovskih Albanaca. Takođe, nastavlja sa dodatnim snimkom dolaska KFOR-a u grad Prizren.

TUŽILAC RAJNEFELD – PITANJE: Da li na tom video snimku ima bilo šta o oštećenjima do kojih je došlo zbog vazдушnih napada NATO-a?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Segment kojim se počinje je prilog u okviru emisije vesti koji je napravljen u Prištini i pokazuje oštećenja na zgradi pošte u Prištini i u drugim područjima.

TUŽILAC RAJNEFELD: Ukoliko nema prigovora, mislim da ćemo poslati dokazni predmet 16.

sekretar: Ovo je dokazni predmet Tužilaštva broj 16.

TUŽILAC RAJNEFELD: To su bila sva moja pitanja za ovog svedoka u ovom trenutku.

SUDIJA MEJ: Mi ćemo u dogledno vreme morati pogledati ove video snimke i bilo bi korisno kada bismo znali koliko dugo oni traju.

TUŽILAC RAJNEFELD: Da. Možda nam tu može pomoći svedok. Ja sam rekao za prvi video snimak da traje sat i po mislim. Propustio sam da označim koliko traju video snimci K1, 2 i 3.

SUDIJA MEJ: Da li je to označeno na samim video snimcima?

TUŽILAC RAJNEFELD: Jeste, mi možemo da vam dostavimo, a mislim da se to već nalazi u registratorima pod delovima obeleženim oznakom 1, 2 i 3. Tu se, mislim, posebno pod oznakom 2 nalazi očitavanje same trake, ali ne mogu da nađem dužinu trake. Samo očitavanje trake i kratki opisi.

SUDIJA MEJ: Gde možemo to naći?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Mogu li ja pomoći Sudu, jer sam i ja pogledao trake, one traju tri sata i 20 minuta.

SUDIJA MEJ: Sve tri?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, sve tri trake.

SUDIJA MEJ: Hvala vam.

TUŽILAC RAJNEFELD: Mi imamo ova obeležja sa očitavanjem i mogli bismo to da dostavimo Veću, jer bi se tu našli relevantni delovi na traci.

SUDIJA MEJ: To bi nam bilo od koristi.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala. Dakle, ovo su oznake za video snimak K1. Da li treba da obezbedim kopije za Veće i za uvažene kolege tokom pauze?

SUDIJA MEJ: Da, tokom pauze.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam lepo. To su bila sva moja pitanja za gospodina Sparga.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, da li vi imate pitanja za ovog svedoka?

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svakako. Objasnili ste na početku da se maršrute koje crtate odnose na pojedinačne osobe koje ste ispitivali. Je li tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je tim maršrutama, prema vašim procenama, izašlo albanskih izbeglica?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Na osnovu podataka koje smo mi dobili od UNHCR-a, veliki procenat raseljenih lica je išao preko graničnih prelaza u Crnu Goru preko Rožaja, zatim u Albaniju preko Čafa Prušit i Čafa i Morina i preko makedonskih graničnih prelaza Globočica i Đeneral Janković.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliki je to, otprilike, broj?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Broj je dobijen od UNHCR-a i reč je o oko 800.000.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Osamsto hiljada? Rekli ste da se to desilo u periodu od posle 26. marta pa nadalje? Da li je tako?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Deportacija, odnosno kretanja ljudi su počela u velikom broju već 24. marta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Počela su 26. marta, a dokle su trajala ta kretanja?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Do dan ili dva pre nego što je NATO sklopio vojno-tehnički sporazum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači sva kretanja vremenski situirate između 26. marta i kraja bombardovanja. Je li to tačno?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Da, to su granice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dakle, konstatovali smo ovde da su sve izbeglice bežale za vreme bombardovanja?

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Ovaj svedok je samo uveo karte. To je sve što je on uradio, uveden je niz karata. On ne može da odgovara na pitanja kako su se kretale izbeglice, kako je došlo do toga ili bilo šta slično tome. Koliko sam shvatio, to je pitanje o kojem ćemo mi morati da odlučimo. Sve što je on uradio jeste da se uvedu karte, on je napravio karte pročitavši niz izjava. Da li možete da ograničite svoja pitanja na to?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, sam svedok je navodio datume i maločas je sam svedok izrekao datume. Idem na sledeće pitanje. Pošto je on, kao što je svedočio ovde, pratio kretanje izbeglica sa područja Kosova i Metohije, da li ste pratili koliko je srpskih izbeglica u to vreme napustilo Kosovo?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: To nije bio deo moje istrage, to nije bio deo mog mandata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznat podatak UNHCR-a, pošto ste malopre pomenuli podatak UNHCR-a, da je 100.000 Srba napustilo Kosovo u istom periodu? Da li vam je poznat taj podatak? Da ili ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Na čemu je to zasnovano?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na podacima relevantnih organa koji su pratili izbeglice i podatke o izbeglicama. Ja vas pitam da li vam je poznat taj podatak?

SUDIJA MEJ: Gospodine Spargo, ako ne znate, samo recite, „ne znam“. Nema sumnje da ćemo mi čuti i druga svedočenja o tome, nema potrebe da se raspravljate sa svedokom, odnosno sa optuženim. Dakle, ne znate.

SVEDOK SPARGO: Ne, nije mi poznato.

SUDIJA MEJ: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznat podatak o broju stanovništva, srpskog i albanskog na Kosovu?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Mislim da posle bojkota kosovskih Albanaca, bojkota popisa iz 1991. godine, taj podatak nije precizan tako da ne znam tačan stav niti ukupan broj stanovnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata makar približno proporcija između srpskog i albanskog stanovništva?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Koliko sam ja shvatio procena je da su kosovski Albanci činili 90% stanovništva, a ostalo Srbi i druge etničke grupe.

SUDIJA MEJ: Da li ćemo mi imati svedoka koji će se baviti stanovništvom i sastavom stanovništva?

TUŽILAC RAJNEFELD: Da. Mi imamo nameru da pozovemo svedoke i uvedemo izveštaje koji će se baviti upravo tim pitanjem, recimo izveštaj dr Patrika Bola (Patrick Ball) i gospođe Blajo (Blayo). Oni su demografi i njih ćemo pozvati da bismo uveli konkretne dokaze takve prirode. To nije tema svedočenja ovog svedoka, niti sam se ja time bavio u glavnom ispitivanju, a koliko sam shvatio, unakrsno pitanje se uglavnom ograničava na područje pokriveno glavnim ispitivanjem. Međutim, ako ovaj svedok može da odgovori ja ne ulažem prigovor.

SUDIJA MEJ: Vi možda ne ulažete prigovor, ali to je pitanje vremena. Gospodine Miloševiću, vi možete da postavljate pitanje o stanovništvu svedocima kojima ćemo se baviti, to su eksperti upravo u tom području, a sada vas molim da idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja odgovore na ta pitanja znam. Samo sam se oslonio u postavljanju pitanja na izjavu svedoka koji je ovde maločas rekao da nije bio njegov posao da ustanovljava koliko je srpskih izbeglica izašlo sa Kosova, pa sam želeo da čujem da li zna proporciju stanovništva i da li zna da ako je po njegovoj tvrdnji izašlo 800.000, a po zvaničnim podacima kojima se on nije bavio izašlo 100.000 srpskih izbeglica, da je proporcionalno više Srba

napustilo Kosovo zbog bombardovanja nego što je to bilo sa Albancima.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, saslušaćemo argumente o tome kad za to dođe vreme, a sada molim vas da idemo na sledeću temu koja se odnosi na svedočenje ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja se samo i bavim svedočenjem ovog svedoka i ničim više, jer ovim svedočenjem, nesumnjivo, kretanje izbeglica i to samo jednonacionalno kretanje izbeglica koje, nesumnjivo, beže od bombardovanja Tužilaštvo proizvoljno i zlonamerno kvalifikuje kao deportaciju.

SUDIJA MEJ: Koje je vaše pitanje? Ne trebaju nam vaši komentari. Vi komentare možete dati kad za to dođe vreme. Koje je pitanje za ovog svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Videli smo da se sve vreme govori o izbeglicama, dakle, uključujući i lica raseljena u okviru područja unutar Kosova. I videli smo mnoge karte na kojima svedok potvrdno odgovara da li se koji grad kako zove, da li se i gde nalazi put, pruga, reka itd. Pošto tužba ovog svedoka izvodi u funkciji dokazivanja deportacije, pitam svedoka da li je negde na ovim vašim kartama koje smo videli postojao bilo kakav koncentracioni sabirni centar, kamp za deportaciju. Ja ga nisam video ni na jednoj od karata koje ste prikazali. Da li je postojao ili ne? Da ili ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Bilo je tačaka koncentracije. Svedoci koji će verovatno ovde svedočiti uživo ili putem pravila 92bis će to i opisati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je bilo, pitao sam vas, kakvog koncentracionog kampa?

SUDIJA MEJ: Ako ne znate, recite da ne znate.

SVEDOK SPARGO: Ne razumem tačno značenje tog izraza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tačka koncentracije kad neko putuje može da bude železnička stanica, može da bude autobuska stanica, može da bude glavni magistralni put. Vi ste opisivali te elemente na mapi, ali govorim, dakle, o bilo kakvom postojanju bilo kakvog organizovanog mesta koncentracije, ograđenog, pod stražarima ili bilo šta drugo što ste vi mogli uneti u kartu i pošto niste uneli u kartu, da li to znači da toga nije bilo ili da vi to namerno niste uneli u kartu. Da li je toga bilo ili ne? Molim, da ili ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Bilo je mesta o kojima će govoriti svedoci i svedoci će upotrebiti izraz područje koncentracije, tačka koncentracije. Imajući u vidu vrstu karte koju smo mi pokušavali napraviti, dakle nešto što treba biti jednostavno i što treba prvenstveno da pruži Sudu mogućnost sagledavanja smera u kojem su se ljudi kretali. Mi takve vrste informacija kao što vi pitate nismo uključili u ovu kartu.

SUDIJA MEJ: Vama je sugerisano da ste vi to namerno izbacili sa karte. Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK SPARGO: Nikad nismo niti imali nameru da takvu vrstu informacija uvrstimo u kartu. Svedoci će ovde doći i svedoci će tačno opisati gde im se šta dešavalo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to znači da svedocima nadoknađujete nedostatak materijalnih činjenica?

SUDIJA MEJ: Svedok je jednostavno rekao da je nacrtao kartu. Šta je vaše pitanje koje proizlazi iz toga?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Iza toga je da na kartama svedoka nema ničega osim puteva, pruga, reka i gradova. Te karte ste mogli da uzmete i pre deset godina i na njima bi bili isti putevi, pruge, reke i gradovi, a kad ljudi beže od bombardovanja oni se kreću putevima i prugama, kreću se komunikacijama.

SUDIJA MEJ: Osim ukoliko nemate više pitanja za ovog svedoka, moramo ga pustiti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Imam još pitanja. Rekli ste da ste radili kao policajac?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste obezbeđivali prisustvo lica koje ste ispitivali?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Bilo tako da smo ih uhapsili u trenutku počinjenja krivičnog dela ili tako da smo im poslali poziv.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ili tako, nisam čuo drugi deo rečenice?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Ili pozivom. Dakle, uputio bi im se zahtev da se pojave u policijskoj stanici na ispitivanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na osnovu čega ste vršili selekciju lica koje ste pozivali u policijsku stanicu na ispitivanje radi uzimanja iskaza?

TUŽILAC RAJNEFELD: Časni Sude, izvinjavam se. Kao razlog pojašnjava...

SUDIJA MEJ: Znam, to nije relevantno, znam.

TUŽILAC RAJNEFELD: Međutim, trebamo nešto razjasniti, da li se ovde radi o njegovom prethodnom životu policajca u Australiji ili sada, ja to ne razumem.

SUDIJA MEJ: Mene to ovaj čas ne brine. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li je jasno moje pitanje? Ja pitam kako je obezbeđivao prisustvo lica koje je ispitivao na Kosovu i Metohiji i na osnovu čijih je iskaza ustanovljavao, govorim o tim licima, ne govorim o tome kako je obezbeđivao prisustvo lica koje je ispitivao u njegovoj prethodnoj karijeri. I vrlo sam to jasno rekao, tako da je vaš prigovor potpuno neosnovan. Dakle, kako ste obezbeđivali prisustvo?

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak, gospodine Miloševiću, dozvolite svedoku da odgovori na pitanje. Jeste li vi razgovarali sa bilo kojim od tih svedoka, jeste li vi sami razgovarali s njima?

SVEDOK SPARGO: Ne.

SUDIJA MEJ: Dakle, on ne može odgovoriti na to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na osnovu čega je onda napravljena sva ova dokumentacija, ko je razgovarao sa tim svedocima? Vi ste doveli svedoka koji nije razgovarao sa licima po čijim je iskazima ovo nacrtao. Na osnovu čega je ovo izložio?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Istražitelji Međunarodnog suda otišli su na teren, razgovarali sa svedocima i drugim osobama, od njih pribavili pismene izjave.

SUDIJA KVON: Izvinjavam se, gospodine Spargo. Ovo je dokazni predmet 3, karta 1. Možete li to, molim vas, staviti na grafoskop. Ovo je jedan primer. Primetili ste da tu sa donje desne strane stoje neke primedbe. Evo, tu piše „source“ što znači izvor, a tu su i neka imena. Recite Sudu šta ta imena znače?

SVEDOK SPARGO: To je u redu.

SUDIJA KVON: Možete li reći Sudu njihova imena?

SVEDOK SPARGO: Beriša, Elšani (Elshani), Hoti (Hotti) i Salihi (Salihi). To su svedoci koji su odabrani, zato jer su dali najbolji iskaz o događajima i koji će ovde svedočiti bilo uživo bilo putem pravila 92bis.

SUDIJA KVON: Jeste li vi s njima lično razgovarali?

SVEDOK SPARGO: Ne.

SUDIJA KVON: Vi ste, znači, samo pročitali njihove izjave?

SVEDOK SPARGO: Tako je.

SUDIJA KVON: I vi ste onda nacrtali ovu kartu na osnovu njihovih pismenih izjava?

SVEDOK SPARGO: Tako je.

SUDIJA KVON: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, svedok tvrdi da je karte napravio na osnovu navoda koje su izneli činovnici Tužilaštva. Da ili ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Izjave je uzelo osoblje Tužilaštva. Međutim, sadržaj tih izjava, kao što ćete verovatno i čuti, dolazi od samih svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato ko je prisustvovao prilikom uzimanja izjava od tih svedoka koje pominjete?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Pa trebalo bi pogledati svaku od izjava da se vidi tačno ko je bio istražitelj Tužilaštva i ko su bili prevodioci.

SUDIJA KVON: Gospodine Spargo, kao što vam je rekao sudija Mej, ako ne znate recite da ne znate, samo recite „ne znam“.

SVEDOK SPARGO: Da, ne znam, to ne znam. Ne mogu se setiti svakog pojedinačnog slučaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, proizlazi da ste vi nacrtali samo karte u skladu sa uputstvima činovnika Tužilaštva. Da ili ne?

SVEDOK SPARGO – ODGOVOR: Zasnovano na svedočenjima, iskazima svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Ima li dodatnih pitanja?

TUŽILAC RAJNEFELD: Ne. Hvala.

SUDIJA KVON: Gospodine Spargo, jeste li vi rekli da ste vi sami nacrtali sve te karte?

SVEDOK SPARGO: Da.

SUDIJA KVON: Vidim da na svežnju, dokaznom predmetu broj 4 stoji zabeleška: analitičar Aleks Narata (Alex Nereuta). Ko je to?

SVEDOK SPARGO: To je jedan od naših analitičara u timu u kojem sam radio. Možda to nismo dovoljno jasno rekli, on je napravio karte opština i gradova, to su ovi drugi dokazni predmeti, a karte koje pokazuju maršrute raseljenih lica to su karte koje sam ja nacrtao.

SUDIJA KVON: A „Corel Draw“ je neki drugi program, u odnosu na program koji ste vi koristili a koji se zove „Arkvju“?

SVEDOK SPARGO: Da, to je jedan drugi program i on je najbolji za preuzimanje takvih karata iz drugih agencija Ujedinjenih nacija i manipulisanje kartama.

SUDIJA KVON: Hvala.

SUDIJA MEJ: Hvala vam, gospodine Spargo, što ste svedočili. Sada možete ići. A sada je vreme za pauzu za ručak.

SVEDOK SPARGO: Hvala.

SUDIJA MEJ: Rasprava se nastavlja u 14 sati i 30 minuta. Molim ustanite.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Pre nego sto moja uvažena koleginica Romano počne sa ispitivanjem sledećeg svedoka, a ona će zajedno sa

gospodinom Rajnefeldom ispitivati većinu svedoka u vezi mesta zločina, mogu li se vratiti na pitanje pravila 92bis? Istorija uručivanja materijala uključuje sledeće: iako smo prestali sa uručivanjem dokumenata Veću, mi smo taj proces dovršili kad je reč o prijatelji-ma Suda i optuženom. To znači da je optuženi do sada dobio, kad je reč o deportacijama i lokalitetima ubijanja, fascikle koji sadrže i izjave po pravilu 92bis. Možda on to nije pročitao, ali on je to dobio. Dostavljeni su mu možda pre toga, do sada dva ili tri puta, ali ovo zadnje šta je dobio je specifično bilo u vezi sa deportacija-ma i pitanjima kojima ćemo se sada baviti. Kao što sam već jutros objašnjavao, jedna me stvar brine. Kad budemo razmatrali pitanje da li se te izjave mogu uvrstiti u pravilo 92bis ili ne, mislim da ne bi trebali imati tehničkih poteškoća u vezi sa time da li ih je optu-ženi pročitao ili ne, mislim da on ne bi smeo tada reći da ih on nije imao prilike pročitati. Ne znam da li je Veće imalo prilike da o tome razmisli i da li je možda došlo do nekog rešenja.

SUDIJA MEJ: Da, mi smo od prijatelja Suda dobili jedan dokument o tom pitanju i taj dokument moramo razmotriti. Mislim da se zapravo ove nedelje ne možemo baviti nijednom izjavom po pravi-lu 92bis. Meni se čini da bi logična stvar bila da to uradimo počet-kom sledeće nedelje, ili kad za to dođe pogodan trenutak sledeće nedelje. Naime, ovde ima i nekih principijelnih pitanja. Naravno, vrlo je važno da mi te stvari vrlo dobro razmotrimo jer možda će u nekim aspektima ovo biti prvi put da ovaj sud na jedan eksten-zivan, opširan način razmotri primenu pravila 92bis i zato bi bilo od pomoći ukoliko bi o tome mogli održati celovitu raspravu, pa onda posle toga doći do nekih smernica za ostatak suđenja.

TUŽILAC NAJS: U redu, mi ćemo se onda na tu temu obratiti Sudu sledeće nedelje. Ja bih zamolio da se to ne dogodi u pone-deljak. Iz raznoraznih razloga neću biti ovde u ponedeljak, ali se vraćam u utorak. Mislim isto tako da imamo i neka druga admi-nistrativna pitanja koja treba da rešimo, pogotovo kada je reč o optužnicama za Bosnu i Hrvatsku i zato bismo mogli pronaći neko vreme kada ćemo govoriti o tome.

SUDIJA MEJ: U redu, biće to u neko doba sledeće nedelje. Izvolite, pozovite svedoka.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC ROMANO

TUŽILAC ROMANO: Tužilaštvo poziva Agima Zećirija (Agim Zeqiri).

SUDIJA MEJ: Molim svedoka da pročita svečanu izjavu. Molim da ustanete.

SVEDOK ZEĆIRI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Zećiri, recite, molim vas, vaše puno ime i prezime.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Agim Zećiri.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Recite nam kad ste rođeni.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: 9. juna 1952. godine.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde ste rođeni?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: U Celini (Celine).

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta ste po zanimanju?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Poljoprivrednik.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Imate li nekog vojnog iskustva, jeste li prošli vojnu obuku?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li celog života živeli u selu Celina?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li nam reći gde se nalazi to selo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Celina se nalazi između Orahovca i Prizrena i Đakovice.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko blizu Prizrena je to selo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: 17 kilometara od Prizrena.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A koliko je daleko od Đakovice?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Đakovica je 16 kilometara daleko.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ima li i drugih sela u blizini Celine?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Tamo je Orahovac, otprilike 10 kilometara.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li vi Musliman?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko Muslimana je živelo u vašem selu pre rata?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Oko 7.000.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Sve su to bili Muslimani?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Gotovo svi, tamo je bilo pet domaćinstava koja su pripadala Romima, Ciganima.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Zećiri, želela bih sada da se usredsredimo na period pre bombardovanja NATO-pakta, dakle 1998. i početak 1999. godine. Želim vam o tome postaviti neka pitanja. Da li se sećate da li ste pre marta 1999. godine ikada videli vojsku u vašem selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Mislite na srpsku vojsku?

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Bilo koju vojsku.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa srpska vojska bila je prisutna u selu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde su oni bili?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Bili su stacionirani na glavnom asfaltnom putu od početka marta 1998. godine. Došli bi i tamo bi proveli dva sata ujutru, dva sata posle podne.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kad kažete da bi tamo bili dva sata ujutru i dva sata posle podne šta tačno mislite pod rečju bili. Jesu li se oni nalazili u Celini?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ne. Bili su dole na glavnom putu, tamo su imali vežbe i to u smeru prema Đakovici.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li ih mogli videti iz sela?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, naravno.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jesu li nosili uniforme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, bile su to vojne uniforme, imali su i tenkove i sve, bila je to vojska.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li mi reći koje su boje bile te uniforme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Bila je to boja trave.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kakvu su opremu imali sa sobom?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Imali su municiju, mašinske puške, sve.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jesu li imali vozila?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Tenkove, naoružana vozila, džipove, oklopna vozila.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pre marta 1999. godine, odnosno bombardovanja NATO-pakta, jeste li videli policiju u vašem selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, dolazili bi s vremena na vreme da naprave provere.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kakva je to vrsta provere?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Tražili bi oružje. To bi proveravali.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li je bilo uobičajeno da policija dolazi u Celinu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa, oni bi dolazili, dolazili bi.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta bi radili kad bi došli u Celinu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ulazili bi u kuće i govorili bi: „Donesite nam vaše oružje“ i bez obzira da li bi ljudi imali ili ne, bili bi prisiljeni da idu u policijsku stanicu u Orahovcu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: I šta bi se onda dogodilo u policijskoj stanici?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa njihov glavni cilj je da od vas izvuku novac, tako da smo morali imati novca i davati im. Onda nije bilo problema.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se to i vama dogodilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne. Meni se to nije dogodilo nikada.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ali to se dogodilo drugim ljudima iz vašeg sela?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Zećiri, jeste li ikada videli barikade na putu u Celini?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, naravno. Bilo je barikada i to od početka 1999. godine. Trebalo je proći kroz kontrolni punkt da se uđe u Đakovicu ili Prizren pa i u Orahovac, u svim gradovima postojali su vojni centri, vojne baze.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Zašto su postavljene te barikade, odnosno kontrolni punktovi?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa zbog nas. Ne znam kako da vam to kažem. Kad bismo želeli ići u grad, znate, nismo se usudivali da idemo jer bi nas kontrolisali, proveravali, sve, sve bi ljude proveravali i tamo bi ih zlostavljali.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ko je to kontrolisao, odnosno proveravao ljude?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Policija.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jesu li oni nosili uniforme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li nam ih opisati?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Imali su bele rukavice i oni bi vršili provere.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pre početka bombardovanja NATO-a, 1998. i u martu 1999. godine, jeste li ikad videli pripadnike OVK u selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa s vremena na vreme, neko bi prošao putem s vremena na vreme, nije ih zapravo bilo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li vi bili pripadnik OVK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ja sam bio seoski odbornik i ja sam im pomogao nekim manjim uslugama, to je sve.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se sećate da ste videli neke borbe u to isto vreme između OVK i vojske ili policije?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, nisam video ništa slično.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se sećate dana kada je počelo bombardovanje NATO-pakta?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kad je to bilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: 24. marta.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde ste vi bili u to vreme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kod kuće sa porodicom. Čuli smo uveče 24. marta za bombardovanje, ali celo smo vreme bili kod kuće.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ko je sve bio u vašoj kući tada?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa bilo je otprilike 18 članova moje porodice sveukupno. Svi smo bili zajedno kod kuće.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A koliko je bilo članova vaše uže porodice?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Mislite na celu porodicu?

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Mislim samo na vašu užu porodicu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ima nas ukupno 26. Ja sam bio dvadeset sedmi, zapravo...ili sedmi. Oprostite, sedmi.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li je vaša supruga bila sa vama?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, i ona je bila sa mnom. Celu smo noć proveli svi zajedno. Tamo su bila i deca. Mi smo tamo bili sa decom. Tamo je bila porodica i mog strica i moja porodica.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se išta dogodilo te noći u selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, te noći se nije ništa dogodilo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kakva je bila vaša reakcija na bombardovanje NATO-a?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa šta da vam kažem, bili smo zadovoljni, bilo nam je drago, ali Srbi su rekli da će nas napasti.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Zećiri, sledećeg dana po početku bombardovanja NATO-a, jeste li takođe bili kod kuće?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Sledećeg dana, 25. marta, došla je vojska do kraja sela, oni su se tamo stacionirali. Proveli su tamo nekih pet ili deset minuta.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li vi bili kod kuće?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, bio sam kod kuće.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kad kažete da je vojska došla do sela, recite odakle ste to videli?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Mi smo bili u dvorištu naše kuće. Tamo sam bio sa svojim stricem i odatle smo ih mogli videti.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko su se daleko oni nalazili od vaše kuće?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa oni su bili na jednom kraju sela, mi smo bili na drugom. Znači, bilo je to možda kilometar daleko.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jesu li oni bilo šta tada učinili, jesu li pucali?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, jesu. Počeli su da pale kuće u tom delu sela. Sa njima je bila pešadija.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kad kažete da je tamo bila pešadija, da li to znači da je vojska ušla u vaše selo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, u poslepodnevnim satima oni su u potpunosti opkolili selo, negde oko 3.00 h posle podne. Oni su okružili celo selo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A vi ste tada bili kod kuće?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, otišao sam sa svojom porodicom i sa jednom ciganskom porodicom, naši susedi, njih osmoro, oni su živeli odmah do nas i otišli smo nekih dvadesetak metara prema jednom potoku, zajedno sa mojim stricem i celom tom ciganskom porodicom.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Zašto ste napustili vašu kuću? Da li tamo više nije bilo sigurno?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne. Nismo bili sigurni ni na tom potoku, ali mislili smo ako krenu prema nama, ako ta pešadija dođe do nas, oni će ići glavnim putem i tamo spaliti sve kuće i možda će nastaviti tim smerom. Zato smo otišli prema tom potoku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kad kažete „oni su došli“, da li možete tačno opisati o kome se radi, kakve su to bile uniforme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa da, video sam uniforme. To su bile vojne uniforme i policijske uniforme.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Znači obe, i vojne i policijske?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, naravno.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto ste vi i vaša porodica otišli do potoka, šta se zatim dogodilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Jedan od seljana nam je rekao da svi muškarci trebaju ostaviti žene i pomaknuti se još 20 metara, kako bismo bili odvojeni od žena i dece. Zato smo mi otišli gore i odatle smo mogli videti bombardovanje, dakle, to je ono što smo mi od tamo mogli videti.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko je još muškaraca bilo sa vama?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Bilo nas je sedmorica ili osmorica muškaraca ukupno?

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A zašto ste se skrivali na tom mestu? Da li ste odatle mogli videti policiju i vojsku?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne. Od tamo ih nismo mogli videti. Otišli smo jer smo se bojali da će oni ući u kuće, popeti se na krov i pucati na nas. Mi smo bili u jednoj udolini. Tamo se krila moja porodica.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se neko vratio da proveri kako su žene i deca?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Moj stric se vratio, sišao dole. Neki od nas otišli su do kuće na periferiji i rekao sam mom stricu da ode i proveri šta je sa ženama i decom i da ću se onda vratiti.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se dogodilo toj dvojici ljudi?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Njegov sin Bajram (Bajram) je sišao zajedno sa njim i ja ih otada više nikada nisam video. Otišli su

još neki drugi ljudi, a ja sam ostao sam sa Ciganima. Taj je čovek otišao još nekih pet metara, a druga grupa je otišla do kuća na periferiji. Ja sam rekao: „Nemoj ići tamo, ubiće te“. To je zadnje što sam rekao, a posle toga smo začuli pucnjavu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta ste čuli?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Čuli smo pucnjavu i video sam kako je tog čoveka pogodio metak. On se pokušao vratiti u mom smeru, ali onda su oni na njega ponovo pucali i on je pao u jedan jarak i ja sam tada otišao i krio sam se sve do 12.00 sati u tom potoku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko ste vi daleko bili od tog čoveka koji je pogoden?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Mislite na mog strica ili na onog Ciganina?

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Na Ciganina.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Nekih pet, šest metara.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Jeste li videli ko ga je ustrelio?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa samo sam video kako je pao pred mojim očima.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A da li ste videli ko je pucao?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, nisam. Nisam to mogao videti. Ja sam samo video njega kako pada pred mojim očima, kao što sam već rekao, ali nisam video ko ga je pogodio.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A vaš stric koji je otišao prema ženama i deci, jeste li njega ikada ponovo videli?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, nisam video ni njega, ni svoju porodicu, ni njegovu porodicu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde ste proveli noć 25. marta?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, noć 25. marta proveo sam sa još trojicom prijatelja u jednom potoku. Oni

su bili iz Slaništa (Slaniste), to je jedno mesto poviše, a mi smo bili na jednom nižem mestu i čuo sam stalno pucnjavu, a pucali su uzalud. Posle ponoći pucnjava je prestala. Ja sam rekao svojim prijateljima: „Hajde da se uklonimo oдавde“. Uspeli smo se uz jedno brdo i došli do jedne livade na vrhu. Ja sam želeo videti neke moje rođake koje nisam video 20 godina, hteo sam ih posetiti. Videli su me kad sam se penjao uzbrdo i počeli su pucati. Ja sam potrčao i otišao sam do jednog mesta, gde sam ostao sve dok moja tri prijatelja nisu došla i pridružila mi se.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: To je mesto gde ste proveli noć?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, posle ponoći otišao sam tim svojim rođacima, negde oko 5.00 h sam došao do njih i onda te dve porodice s kojima sam ja išao ostale su zajedno sve negde do 5.00 h posle podne. Pronašli smo jedno utočište na planini zvanj Pisjak.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada ste vi stigli na to mesto Pisjak, da li ste bili sami ili je tu bilo još ljudi?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Bilo je više od 5.000, skoro 6.000 ljudi iz pet ili šest sela.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde se nalazi Pisjak?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Nalazi se oko tri kilometra izvan sela.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se desilo dok ste bili tamo, ali prvo želim da skrenem vašu pažnju na 28. mart, još uvek ste bili u Pisjaku u to vreme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne. 27. sam bio tamo. Kao što sam rekao, 26. marta sam se pridružio svojim rođacima, 27. sam bio u Pisjaku, sledećeg dana u 10 sati opkolili su nas sa svih strana.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Opoljeni od koga?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Vojska i policija.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su oni nosili iste uniforme koje ste ranije opisali?

SUDIJA MEJ: Nemojte da vodite svedoka po ovom pitanju. Gospođo Romano, molim vas nemojte da vodite svedoka u ovim ključnim pitanjima. Možete da ga pitate kakve su uniforme nosili.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su nosili uniforme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Nosili su vojne i policijske uniforme.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Vojska, kakve je uniforme nosila, kakve boje? Da li se sećate?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Nekakve zelene uniforme.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su imali neke oznake?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li možete da opišete njihove oznake?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da li mislite na oznake policije? Mislite na vojsku? Ne, ne, oni nisu imali, samo policija, oni su nas isto opkolili i nosili su crne maske na licu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Doći ćemo do policije. Kakve su bile boje uniforme policije?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Policija je imala rukavice, beli opasač na ramenu, imali su crne oznake i imali su i bele poveze na rukavu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se sećate šta je pisalo na tom povezu na rukavu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, policija, mogao sam pročitati policija.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se desilo pošto vas je policija opkolila?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Opolili su nas i onda su seljani uzeli neku belu odeću i mahali njome, predali smo se, izvikivali smo da se predajemo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta su oni uradili pošto ste vi to uradili?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pošto su ljudi došli tamo išli smo nekih 20 metara i onda su odvojili žene od muškaraca, žene i decu od muškaraca.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada kažete „oni“ na koga mislite?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Na vojsku i policiju, na jedne i na druge.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Rekli ste da su odvojili žene i decu od muškaraca. Možete li opisati kako su to uradili?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Nama muškarcima su rekli, i to nam je rekao neko kome je lice bilo zamrljano crnom bojom, rekao nam je da legnemo na zemlju licem prema zemlji. Dakle, legli smo potrbuške.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada kažete da su im lica bila crna, na koga mislite?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Na vojsku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su to bile maske ili su bili obojeni crnom bojom?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, obojili su crnom bojom lica, nije bila maska.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su imali oružje sa sobom?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, naravno da su imali oružje.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se sećate kakvo oružje su imali?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Puške, automatske puške sa municijom.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto su razdvojili muškarce od žena i dece, šta se onda desilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kao što sam vam rekao, prvo su nam rekli da legnemo na zemlju. Onda su odveli jednog mladića i čuli smo pucnjeve, ubili su ga, i onda smo mi ostali tu ležeći na zemlji, a taj čovek za koga sam već rekao, čije lice je bilo obojeno crnom bojom, došao je i kad mi je prišao zaustavio se na recimo dva minuta i počeo je da me udara nogom u glavu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ko vas je udarao nogom u glavu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Taj čovek za koga sam već rekao, čije je lice bilo crno.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gde vas je udarao?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Udarao me je po potiljku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta je uradio posle toga?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Onda je rekao: „Ustani” i vezao nam je ruke. Rekao nam je da stavimo ruke iza leđa.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A posle toga?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Rekao nam je da držimo ruke iza leđa, onda je došao njegov prijatelj pred nas, on nije imao zamazano lice, njegovo lice je bilo normalno, i onda smo nastavili tu da stojimo i onda je on rekao na srpskom: „Gde ćemo sa njima, za Beograd ili za Albaniju?”

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Samo trenutak. Da li je još nešto rekao?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne. Nije. Nastavili smo da idemo sa rukama na leđima. Oni su bili iza nas. Kada smo došli u selo, tamo su bili svi ljudi i videli smo da selo gori.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Moram vas prekinuti na trenutak. Da se vratimo na Pisjak gde je bila policija i vojska. Možete li opisati kada su vas tukli da li su nastavili da vas tuku pre nego što su rekli da li da vas vode u Beograd ili Albaniju?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, nisu nas više tukli, samo su ubili tog našeg prijatelja, mene su udarali nogom u glavu, nisam video nikog drugog da tuku.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: A gde su vas udarali?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Udarali su me nogom, čizmom u glavu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li vi još osećate posledice tog premlaćivanja?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, imam problema. O tome ću vam pričati kasnije.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada su završili s tim da li su, odnosno gde su poslali žene i muškarce?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, išli smo prema selu, spuštali smo se prema selu i kada smo stigli u selo videli smo da kuće gore i videli smo kako policija i vojska dolazi iz raznih ulica u selu, pošto su zapalili kuće i nas su pretresli, kada smo mi izašli na asfaltni put, oni su nas pretresli.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su vam rekli zašto vi idete? Sve vreme dok ste išli vas je sprovodila vojska i policija. Da li su vam tada isto rekli?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, oni su bili s nama sve vreme. Oni su nas sprovodili.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su vam išta rekli, vama i ostalim seljanima?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne. Mi smo pre nego što smo stigli na asfaltni put pitali. Međutim, oni su nam rekli da dignemo ruke u vazduh i da pokažemo tri prsta. Policija je bila s obe strane, oni su nas sprovodili dok smo išli asfaltnim putem.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kuda su vas vodili?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: U Albaniju.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Ali pre nego što ste stigli u Albaniju, pomenuli ste selo u kojem ste se zaustavili. Koje je to selo bilo, gde se nalazilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: To je selo Mala Kruša (Krushe e Vogel). Na stanici su bila dva policajca, na mostu i videli smo policajce sa automatskim puškama, koji su nas gurnuli u jedan rov, gde smo upali do struka i morali smo to da uradimo, morali smo da ispoštujemo njihova naređenja.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Dakle, oni su vas sproveli s brda dole prema asfaltnom putu i onda tim asfaltnim putem do sela. Da li je sve vreme vojska i policija bila s vama?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, bili su s nama, oni su nas sprovodili sve vreme.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Koliko je ljudi bilo sa vama u to vreme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Naša prva grupa se sastojala od otprilike 4.000 ljudi.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto ste stigli u Malu Krušu, šta se tamo desilo? Da li ste tamo ostali dugo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pošto smo stigli u Malu Krušu, tamo su nas postrojili po trojicu u redu, i išli smo otprilike 20 metara i onda su jednom mladiću iz našeg sela, naime policajac ga je zgrabio i naredio mu da stane na belu liniju nasred puta i on je počeo kosom da seče njegovu kosu.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se onda desilo s tim čovekom?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ništa, samo mu je isekao kosu i pustio ga, tog mladića, koji je zatim plakao glasno.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su uradili bilo šta drugo ostalim seljanima?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne. Nastavili smo da pešačimo još nekih 50, 60 metara. Jedan od naših seljana koji je bio nem, koji nije mogao da govori, njemu se obratio policajac i rekao mu: „Zašto ne vičeš kao tvoji prijatelji?“ On nije mogao ništa da uradi jer je bio nem, nije mogao da odgovori i onda ga je policajac udario kundakom automatske puške, bacio ga na zemlju, oborio ga na zemlju. Kad je on ponovo ustao, ponovo su ga oborili, ostavili smo ga da leži tamo. Kada smo stigli u Malu Krušu, tamo smo čekali oko dva sata.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Rekli ste da su povredili tog čoveka zato što on nije mogao da viče: Srbija. Zašto, jesu li oni vama naređivali da nešto vičete?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Tražili su od tog čoveka za kojeg sam vam rekao koji je gluvonem, tražili su od njega da viče kao i ostali, jer nisu znali da je to njegovo stanje i zato su ga udarili.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste sve vreme morali da hodate i pokazujete, kao što ste nam pokazali za tri prsta i da vičete „Srbija“?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, tačno.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto ste otišli iz Male Kruše, kuda su vas odveli, vas i ostale seljane?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ostali smo u Maloj Kruši oko dva sata. Onda su doveli veliki kamion.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pre nego što pređemo na kamione, gde ste boravili ta dva sata?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kada smo stigli iz Male Krušu u Veliku Krušu (Krushe a Madhe) tamo smo ostali oko dva sata i čekali. Nismo znali šta čekamo, a onda smo videli veliki kamion i naterali su nas da se popnemo u taj kamion.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Odakle je došao taj kamion?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Došao je iz pravca Đakovice i Pri-
zrena. Kad smo videli kamion mi smo bili sretni.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Možete li opisati kamion?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Šta da vam kažem. Model 508,
civilni kamion.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Civilni ili vojni kamion?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Civilni.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se sećate koliko je bilo kamio-
na?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ja sam bio u prvoj grupi, ne znam,
video sam kad je stigao prvi kamion i kao što sam rekao, mi smo se
popeli, a ostali kamioni su stigli kasnije. Ja ne znam, ja sam svojim
očima video samo jedan.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Bilo ih je više od jednog?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ja nisam video ništa drugo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se sećate ko je vozio?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ne znam.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su vam policajci ili vojnici
rekli da se popnete u kamion?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, policajci su bili tamo u blizini
i oni su nam rekli: „Popnite se brzo na kamion i idite“.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto ste bili u kamionu, kuda su
vas odvezli?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Odveli su nas u Zur (Zhur).

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kuda su vas odveli iz Zura?
SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Iz Zura smo otišli u Kuks (Kukes),
u Albaniji, a odatle smo pešačili u Albaniju.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Dakle, kada ste stigli u Zur izašli ste iz kamiona?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, a onda smo počeli da pešačimo.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li se i u jednom trenutku od vas tražilo da pokažete ili da date nekakva dokumenta?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Od mojih prijatelja su tražili da pokažu svoja dokumenta, pasoše. Kad smo stigli na granicu videli su da su krvavi. Od mene nisu ništa tražili, samo su me pustili da prođem, a neke druge su pitali kuda idete i tražili su da pokažu lične karte ili pasoše.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li su bilo kome oduzeli ličnu kartu ili drugi dokument?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, da, svakako.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada ste bili u Albaniji, da li su vas lečili?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Kada sam stigao sa svojom grupom bilo je veče i kao što sam rekao, bio sam povređen, bilo je već jako kasno, prošla je ponoć. Odveli su nas u bolnicu, nas koji se nismo dobro osećali i pružili su nam prvu pomoć i tamo smo proveli noć.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da se vratimo na trenutak kada ste bili na granici sa ostalim seljanima. Da li su ti ljudi koji su bili na granici zadržali dokumenta tih seljana od kojih su uzeli dokumenta?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Mom prvom rođaku su uzeli pasoš i nekim drugim seljanima takođe.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto su vas odvojili od vaše porodice tamo u potoku, da li ste ih ponovo videli i da li znate šta se desilo sa vašom porodicom?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ništa nisam znao za svoju porodicu kada sam otišao u Albaniju, kao što sam vam rekao. Sledećeg

dana kada smo izašli iz bolnice u Kuksu, strpali su nas u kamione i odveli u Elbasan (Elbasan). Tamo su nam dali stanove u kojima smo mogli da živimo i sledećeg dana sam otišao u bolnicu u Elbasanu, gde su me zadržali 12 dana a posle toga su me odveli u Tiranu (Tirane) i tamo sam bio 12 ili 13 dana u bolnici.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kada ste ponovo čuli za svoju porodicu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Za svoju porodicu sam čuo tek kada sam izašao iz bolnice.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Šta se desilo s njima?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Prvo me je pozvao moj rođak iz Nemačke i rekao mi: „Budi hrabar jer je i tvoja i moja porodica pobijena, svi su pobijeni.“ Pošto ja nisam ništa znao o njima dve ili tri sedmice, moji rođaci su znali, ali ja ništa nisam znao.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li ste se vratili na Kosovo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Moji rođaci i ja, moj stric i njegove porodice su živeli u Nemačkoj 30 godina. Čuli su za moju nesreću kada sam bio u Tirani i onda je moj rođak došao po mene u bolnicu i odveo me je u Nemačku i tamo sam ostao u bolnici 12 dana. Ostao sam kod svojih rođaka do kraja 1999. godine.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Da li je razlog zbog kojeg ste bili u bolnici imao veze sa premlaćivanjima koje ste pretrpeli?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, naravno. Rekao sam vam, udarali su me u glavu. Kada nam je vojnik rekao da ustanemo i da stavimo ruke iza leđa onda su mene udarali nogama u bubrege i u leđa i napravili su od mene invalida, povredili su me.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Kako mislite pod tim napravili su od vas invalida, da li ste zadobili trajne povrede tim premlaćivanjem?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, da, sada sam invalid.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pošto ste se vratili na Kosovo, da li ste se vratili u svoje selo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, otišao sam pravo kući.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: U kakvom stanju ste našli kuću?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Zatekao sam kuću spaljenu. Spalili su sve kuće s izuzetkom nekoliko. Sve dobre kuće su spaljene. Izvinjavam se, moja kuća nije spaljena, ona je bila među onima koje nisu spaljene, ali sve ostale dobre, najbolje kuće u selu su spaljene. Ja sam imao tri krave, dve su ubili, jednu su odveli, opljačkali su mi kuću, ništa nisam našao kada sam se vratio iz Nemačke, sve je bilo prazno.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Gospodine Zećiri, u to vreme da li ste želeli da napustite svoju kuću, u vreme pre rata, odnosno tokom rata?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, nikada nisam ni pomišljao na to, ni ja, ni moja porodica, ni moji stričevi, niko nije želeo da napusti selo, kuda bismo išli? To je bilo moje rodno mesto, mesto gde su se rodili moji očevi i dedovi.

TUŽILAC ROMANO – PITANJE: Pa zašto ste onda otišli?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Otišli smo da spasimo decu. Kada smo videli da pale selo uplašili smo se i zato smo otišli. Nismo znali da će doći do toga. Ko bi znao da će pobiti 75 osoba iz mog sela?

TUŽILAC ROMANO: Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Zećiri, koliko članova vaše porodice je ubijeno? Rekli ste da ste čuli da su svi ubijeni, koliko ih je bilo?

SVEDOK ZEĆIRI: Iz moje porodice 16 članova porodice. Bilo nas je 18. Od toga sam preživeo samo ja i nećak mog strica.

SUDIJA MEJ: Možete li nam reći uopšteno koje starosne dobi su bili ti koji su ubijeni?

SVEDOK ZEĆIRI: Mogu, svakako. Najstariji je imao 62 godine, najmlađi godinu i po.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je vaše selo bilo čisto albansko?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, svi smo bili Albanci, nije bilo Srba, a bilo je pet ili šest porodica, romskih porodica, Aškalija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da je vojna jedinica bila na asfaltnom putu izvan sela dva sata pre podne i dva sata po podne. Da li je ona ulazila u selo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, naravno, jesu. Kao što sam rekao ranije, ušli su i počeli su da pale selo policija i vojska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o onome što ste na početku rekli, da je policija i vojska dežurala dva sata pre podne i dva sata posle podne izvan sela na asfaltnom putu. Da li je tada ulazila u selo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, tada nisu ulazili u selo, ostali su na glavnom putu tokom ta dva sata, nisu ulazili u selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta su radili na tom glavnom putu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ostali su tamo, posmatrali su seljane, sprovodili su vrstu vojne vežbe, sa dvogledom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, vojska je vežbala u blizini sela na putu, pre podne dva sata i po podne dva sata?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, samo su sprovodili te vežbe, vojne vežbe, ništa drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste viđali pripadnike UČK-a u selu. Koliko ste ih videli u selu? Koliko ih je bilo u selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne znam tačan broj, mi zapravo nismo imali UČK u selu, oni bi samo prolazili kroz selo. 1998. godine nismo se čak, ni oni se nisu usudili sići dole do glavnog puta, tako da bi samo starci i žene koristili glavni put ali ne i oni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je bilo UČK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne znam, ne znam tačno. Kako mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da ste im pomagali pošto ste bili seoski većnik, da ste pomagali UČK. Da li znate koliko je bilo UČK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: To su samo bili oni koji su prolazili, oni bi dolazili iz Male Kruše u Veliku Krušu i prošli bi kroz selo, kroz Celinu i ja ih nisam poznao, niti sam ih trebao poznavati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali rekli ste da ste im pomagali?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa poslali bismo im hranu, njihovim oficirima onda kada bi prolazili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Po kome ste im slali hranu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: To su bili neki ljudi iz sela koji bi slali tu hranu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da ste im vi pomagali. Kako ste im vi pomagali?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa nismo im pomagali u nekom konkretnom smislu nego samo sa hranom i tim stvarima, tako, odeća.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste na osnovu te pomoći u hrani i odeći mogli da ipak procenite koliko ih je bilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa ne znam tačno šta da vam kažem, možda 200, 300.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vaše selo je izdržavalo, znači pomagalo jedinicu od 200, 300 pripadnika UČK. Nije sigurno bila veća? Jeste li sigurni da nije bila veća od 300?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ne, nije bilo više njih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, maksimalno 300 po vašem iskazu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, mislim da je to bio minimum.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Minimum 300?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Toga dana, kad ste rekli da ste gledali bombardovanje, to je, koliko se sećam sada vašeg iskaza, rekli ste da ste gledali bombardovanje 25. marta.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: 24. uveče.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je bombardovano tada?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa ne znam tačno, ne znam šta je tačno tada bombardovano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u kom pravcu iz vašeg sela su padale bombe? Gledali ste u nekom pravcu, na istok, zapad, sever, jug?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa nismo ništa direktno videli. Mi sami nismo ništa direktno videli. Videli smo tek bleskove, svetlost, čuli smo buku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz kog pravca ste čuli buku?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Mislim iz smera Đakovice, iz tog smera.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ima odande do albanske granice u pravoj liniji?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kako mislite, od tamo gde se čuje taj zvuk, ta buka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, koliko ima do albanske granice u pravoj liniji?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kako mislite, peške?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ne peške, nego koliko kilometara ima, hajde da kažemo i peške?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: A ne mogu vam tačno reći koliko je to kilometara, mogu vam samo reći to što smo čuli pucnjavu pušaka, odnosno topova, ali ne znam koliko je to bilo daleko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ostavimo sad to po strani. Kada je počela pucnjava u vašem selu, ko je prvi pucao, da li vojska ili UČK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Vojska, vojska, srpska vojska.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ona je prva pucala? Sa koje strane je pucala UČK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ja nisam video nijednog pripadnika UČK u to vreme kada je vojska opkolila selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde je onda bila UČK, ta koja se bazirala kod vašeg sela?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne znam gde su bili u to vreme, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi tvrdite da UČK nije pucala?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ja tada nisam video UČK, oni nisu pucali. 25. marta tamo nije bilo UČK, tada kada je naše selo opkoljeno. Nisam ih video jer ih tamo nije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pre 25. marta, rekli ste ta jedinica od 300 pripadnika UČK. Čime je bila naoružana? Šta su imali od oružja?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa imali su puške i automatske puške.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu li imali mitraljeze?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: To ne znam, stvarno ne znam. Nisam video nijedan mitraljez.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li videli da li su imali minobacače?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: To zaista nisam video, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu li imali neko vozilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači samo su svi imali puške, automatske puške i ništa više?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Nisam ništa drugo video tako da ništa drugo ne mogu ni reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, UČK nije pucala kad je vojska pucala u vašem selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Nije, nisam video ništa. Da vam istinu kažem, ja uopšte tamo ništa nisam video, ja ih nisam video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste ništa videli, a samo je taj jedan, kako ste vi rekli Ciganin, mislili ste na Roma, poginuo, što je stajao na putu.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. Ubijen je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogodio ga je metak, videli ste ga, rekli ste, na pet metara od vas, njega jedinog u celoj toj borbi, između vojske i UČK samo tog Ciganina?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I dobro, kad ste se posle skupili vas 6.000, rekli ste, iz više sela, gore u planini, koliko je među vama onda bilo UČK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, tamo nije bilo UČK, nisam video niti jednog. Nisam video nijednog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da se vratimo na ono što ste ranije rekli. Rekli ste da je pre bombardovanja, pre napada u selo ulazila policija?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, oni su tamo bili stacionirani sa tenkovima, vojnim vozilima, „pinzcgauer“, ima i to na putu i na putu dole prema Morini ispod škole.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I dolazila je u vaše selo, rekli ste, da traži oružje?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: To je bilo 1998. godine, a sada govorimo o ratu, to je drugo. Ovo o čemu vi sada govorite je 1998. godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Drugo, s tim ste počeli da je policija dolazila u selo i tražila oružje. Da li je tako ili nije?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je našla policija oružja u vašem selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pre rata?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da, pre rata.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Oni bi došli do nekog seljanina i rekli mu „Predaj oružje“ i pokušali bi to oružje oduzeti, a odveli bi i njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li su oduzimali oružje?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Tražili su oružje, ali ne bi ga našli, jer ono što su oni zapravo hteli bio je novac, njihov cilj je bio novac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, nije bilo oružja u selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ako čovek ne bi imao oružja da preda policiji, onda bi ga odveli u policijsku stanicu i tamo bi

ga držali sve dok im ne preda novac i to je ono šta su oni želeli, novac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pođimo od toga što vi kažete. Ako ne preda oružje vode ga u stanicu, a ako preda oružje da li ga i onda vode u stanicu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, to je druga stvar. Seoske starešine okupile bi se, pronašli bi četiri ili pet pušaka i predali bi ih. Jer, kao što sam već rekao, vojnici su bili dole na putu i oni bi preko megafona vikali „Predajte nam oružje ili ćemo pucati na selo“ i zato smo jednostavno morali pronaći neke puške i dati im.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako ste našli puške i dali im, ako niste imali puške?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa bilo je pet ili šest pušaka u selu. Mogli smo ih pronaći u selu. Morali smo ih predati, jer to su bile seoske starešine, stariji ljudi, koji su se okupili i pokušali pronaći neke puške da celo selo ne bi bilo spaljeno. Jer to je bio njihov cilj, oni su želeli da spale celo selo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako znate da su želeli da spale selo ako ne predate oružje?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Vojnici koji su bili tamo stacionirani rekli bi preko megafona „Predajte nam oružje ili ćemo vam spaliti selo“. Onda bi oni otišli u smeru Đakovice, a zatim bi se posle podne oko pet vratili, kada bi se vraćali u smeru Prizrena, i tamo bi opet ostali oko dva sata i opet bi preko megafona vikali: „Predajte oružje, ako ne predate oružje spalićemo vam selo.“ To je ono što su oni rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste imali lokalnog policajca u selu, vašeg?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Mislite u našem selu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, nismo imali policajca u selu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste imali nekog vašeg Albanca policajca, vašeg internog policajca u selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne. Nije ih bilo. Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli u vezi sa ovim, to sam vrlo pažljivo ovde zapisao, šta su radili, da su tražili oružje i da su posle odvodili u policijsku stanicu da bi im dali novac. Ali ste rekli da se to vama nije dogodilo. Je li tako?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ne. Meni i mojoj porodici se to nije dogodilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi svedočite o nečemu što ste čuli od drugih da im se dogodilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kome se to dogodilo? Možete li da kažete ime i prezime vašeg sugrađanina iz sela kome se to dogodilo, koji vam je ispričao da se to dogodilo? Kako se zove taj koji vam je ispričao da se to dogodilo? Kako se zove taj od koga ste čuli da se to dogodilo što svedočite, što kažete da se vama nije dogodilo?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. To se dogodilo Ljuljimi Zećiriju (Lullezim Zeqiri).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se još nekom dogodilo osim Ljuljimu Zećiriju?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ne znam ni za kog drugog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, samo se dogodilo Zećiriju?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo su od njega tražili?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li živ Zećiri?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam čuo odgovor, izvinjavam se.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Odgovor je bio da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Živ je. Vrlo dobro.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da. On je živ.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na pitanje tužilaca, rekli ste da ste videli barikade na putevima. Rekli ste da su to bili kontrolni punktovi. To ste vi tako opisali.

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, na ulazu u Prizren i na ulazu u Đakovicu, na ulazu u Orahovac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako su izgledale te barikade?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Tamo su bile vreće sa peskom i jedan mali saobraćajni znak za policiju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, policija iza vreća sa peskom i saobraćajni znak da stoji policija?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Oko njih bile su vreće sa peskom na putu, tamo je bio znak za policiju i nosili su duge bele rukavice sve do lakata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A saobraćaj se kretao putem?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, ljudi su prolazili, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači nisu bile barikade nego kontrolni punkt policije. Da ili ne?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa stariji ljudi su mogli proći, da, to su bili kontrolni punktovi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, nisu bile barikade?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ne, to nisu bile zapravo barikade, to su bili kontrolni punktovi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto su bile vreće sa peskom oko mesta gde je policija?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa, policija ih je iskoristila da se njima okruži. Svaka policija je to imala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A od čega se štitila policija vrećama sa peskom?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Kako mislite štitila?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zašto je policija bila iza vreća s peskom, kad je na drumu, u stvari, da traži dokumenta od vozača, zašto je bila, za šta su im služile vreće s peskom?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li imala policija vreće s peskom 1997. godine?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zašto je 1998. godine stavila vreće s peskom oko kontrolnog punkta?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne znam, ne znam koji im je bio cilj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto služe vreće s peskom kad se stave oko kontrolnog punkta?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ne znam, nikada me to nije interesovalo. Nikada nisam imao veze s time, tako da ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vreće s peskom možda štite od metaka?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa oni znaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ne znate zašto se stavljaju vreće s peskom?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa ne znam. To je ono što imam da kažem, nije me interesovalo, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znae da nije bilo vreća s peskom 1997, ali 1998. godine su bile iza vreće s peskom? Da li ste videli kada UČK puca na policiju?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, nisam to nikada video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli nekad da je UČK pucala na policiju?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, lično ne znam za takav slučaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste čuli kada je poginuo neki policajac od UČK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ne znam ništa o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikad niste čuli da je ubijen neki policajac od UČK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ja lično ne znam ni za jedan takav slučaj. Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li u vašem selu imate televiziju?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Da, imamo televiziju, ali najveći deo vremena nema struje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali ipak valjda u nekom delu dana ima struje?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Možda, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim sada, sada ne govorim, nego pre rata je li imalo struje?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa s vremena ne vreme, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije bilo struje, znači, ni pre rata u vašem selu?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Pa bilo je struje s vremena na vreme, ali ne redovno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste gledali televiziju s vremena na vreme?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Nikada me nije interesovalo gledanje televizije, nikada me nisu interesovale vesti. Zanimala me je samo moja porodica i nije me interesovalo ništa drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li vi lično u kući imali televizor?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A niste ni od koga čuli ni za kakvo ubistvo policajca od strane UČK?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ništa ne znam o tome. Mogu samo da vam kažem ono što sam sâm video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli za bilo kakvu aktivnost tih 300 pripadnika UČK što su bili uz vaše selo, kažete da nisu bili u samom selu, kojima ste vi davali hranu i odelo i tako? Da li ste čuli šta su oni radili, tih 300 o kojima ste vi govorili?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ništa ne znate o njihovim aktivnostima?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste ikad čuli da je UČK ubila nekog Albanca?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne, ništa ne znam o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ikoga ubila UČK koliko vi znate?

SVEDOK ZEĆIRI – ODGOVOR: Ne znam ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da se vratimo na punktove o kojima ste govorili...

SUDIJA MEJ: Pre nego što to uradite. Trebali bismo da ovo završimo za pet minuta. Da li ćete završiti sa unakrsnim ispitivanjem za pet minuta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Sudija Mej, da završim za pet minuta, ja možda imam malo više da ga pitam pošto je ovo jedna vrlo očigledna stvar, pogotovo...

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: ...posebno što...

SUDIJA MEJ: Time ćemo se onda baviti sutra ujutro. Sutra počinjemo u 9.30 h i radićemo i posle podne, dakle, radimo ceo dan.

Saslušanje je zaključeno u 16.07 h. Nastavićemo u četvrtak, 21. februara 2002. godine u 9.30 h.

Ustanite molim.

Fond za humanitarno pravo